

NAAC ACCREDITATION CYCLE-III

**Smt. Jawala Devi College of Education
Sanghol, Distt.-Fatehgarh Sahib, Punjab**

Affiliated to Punjabi University, Patiala

NAAC Accredited '**B++**' Grade (CGPA- 2.84)

AISHE CODE : C-22208

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL (IQAC)

Iqacjawaladevi@cordia.edu.in

Criterion -3

3.4.3 Institution has linkages with schools and other educational agencies for both academic and outreach activities and jointly organizes

- 1. Local community base activities [Activity Report]**
- 2. Practice teaching /internship in schools[Activities Conducted during Teaching Practice & In Collaboration with schools]**
- 3. Linkage[Activities Organized with General colleges/Institutes/Other Edu.Agencies]**
- 4. Action Research Reports**

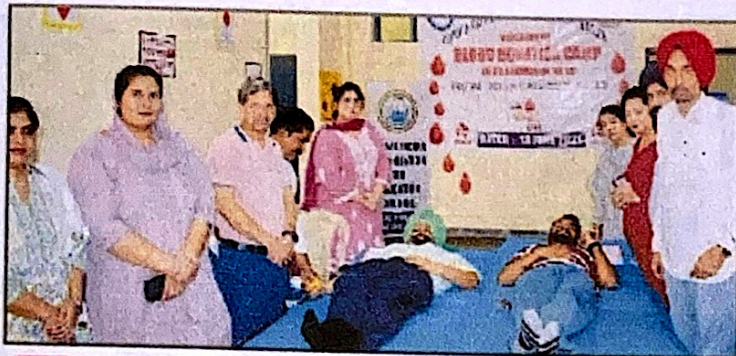

LOCAL COMMUNITY BASED ACTIVITIES

BLOOD DONATION CAMP IN COLLABORATION WITH GIO EDUCATION COUNCIL & PUNJAB STATE BLOOD TRANSFUSION COUNCIL

[15/06/2024]

Blood Units: 31 Unit collected by Punjab State Blood Transfusion Council in the camp.

ਕੋਰਡੀਆ ਸੰਸਥਾ 'ਚ ਲਗਾਏ ਕੈਂਪ ਦੌਰਾਨ ਖੂਨਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨੌਜਵਾਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ।
ਅਜੀਤ ਤਸਵੀਰ

ਖੂਨਦਾਨ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ

ਸੰਘਲ, 14 ਜੂਨ (ਪਰਮਵੀਰ ਸਿੰਘ ਧਨੋਆ)-ਕੋਰਡੀਆ ਗਰੁੱਪ ਆਫ਼ ਸੰਸਥਾ ਵਲੋਂ ਗਲੋਬਲ ਇਡੀਅਨ ਸੰਗਠਨ (ਜਿਓ) ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸੰਸਥਾ 'ਚ ਖੂਨਦਾਨ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਬਲੱਡ ਟਰਾਂਸਫਿਊਜ਼ਨ ਕਾਊਂਸਿਲ ਵਲੋਂ 31 ਯੂਨਿਟ ਖੂਨ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਗਲੋਬਲ ਇਡੀਅਨ ਆਰਗਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੋਰਡੀਆ ਸੰਸਥਾਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਲਾਰਡ ਦਿਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ ਨੇ ਖੂਨਦਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖੂਨਦਾਨ ਹੀ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸੇਵਾ ਹੈ।

ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਟਰੱਸਟੀ ਅਤੇ ਜਿਓ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਕਾਊਂਸਿਲ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਡਾ. ਉਰਮੀਲ ਵਰਮਾ ਨੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਖੂਨਦਾਨ ਕੈਂਪਾਂ 'ਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਤਾਂ ਜੋ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ 'ਚ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਫਸਰ ਹਰਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਖੂਨਦਾਨ ਕਰਕੇ ਕੈਂਪ ਵਿਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਸ਼ਬੀ ਨੇਗੀ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਟੀਮ ਨੇ ਇਸ ਕੈਂਪ ਨੂੰ ਸਫਲ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜਨਰਲ ਐਡਮਨ ਮੁਖੀ ਡਾ. ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਅਜੀਤ

15-Jun-2024

Page: 7

<http://epaper.ajitjalandhar.com/edition/20240615/2777.cm>

Principal

Smt. Jawala Devi College of Education
Sanghol, Fatehgarh Sahib

LINKAGE WITH GENERAL COLLEGE/INSTITUTE

INTERNATIONAL YOGA DAY 21/06/2024

Glimpses of International Yoga day organized at campus in collaboration with GIO and Indian yoga Institute, Participated by faculty and students of Smt. Jawala Devi College fo Education, Sanghol

Intl Yoga Day celebrated at Cordia Institute

DW BUREAU / MCHING

THE CORDIA Group of Institutes, in collaboration with the Global Indian Organization (GIO), celebrated International Yoga Day with great enthusiasm and fervour at the Cordia campus in Sanghol. The event was aimed to raise awareness about the benefits of yoga and physical exercises, highlighting their significance for physical fitness and mental well-being.

Under the esteemed leadership of Yoga Guru

Prem Chand, a dedicated team from the Indian Yoga Institute conducted various yoga sessions and physical exercise demonstrations. The event saw the presence of Lord Diljit Rana, Chairman of the Cordia Institute and GIO, along with Dr. Urnil Verma, Executive Trustee of the Institute and Chairman of the GIO Education Council. Both the dignitaries emphasized the critical role of yoga in maintaining a balanced lifestyle, stressing its importance for both physical and mental health.

A highlight of the celebration was a discourse by Brahma Kumari Didi Neelima, who eloquently discussed the relationship between the soul and the Supreme Being through yoga.

Shalin Sharma, Principal of Lina Rama Public School, along with her dedicated team, played a significant role in the successful execution of the program.

General Admin Head Dr. Sanjeev Kumar and Principal Dr. Shashi Negi also addressed the gathering, underscoring the necessity of integrating yoga into daily life for better health and well-being.

The event witnessed enthusiastic participation from both students and teachers of the Cordia Institute. Their active involvement and eagerness to learn added to the vibrancy of the celebration.

ਕੋਰਡੀਆ ਗਰੁੱਪ ਆਫ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟਸ ਉੱਚਾ ਪਿੰਡ ਸੰਘੋਲ ਵਿਖੇ ਯੋਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਅਤੇ ਸਟਾਫ ਮੈਂਬਰ।

ਅਜੀਤ

22-Jun-2024

Page: 6

<http://epaper.ajitjalandhar.com/edition/20240622/10/6.cms>

Principal

Smt. Jawala Devi College of Education
Sanghol, Fatehgarh Sahib

GUEST LECTURE BY MS. BHANU LATA KAMBLE, WORLD FAMOUS SOLO DRIVER [WORLD RECORD]

02/08/2024

An interactive session with World famous Solo Driver Bhanu Lata Kamble [Made world record for travelling whole world through By Car [Solo Driving]

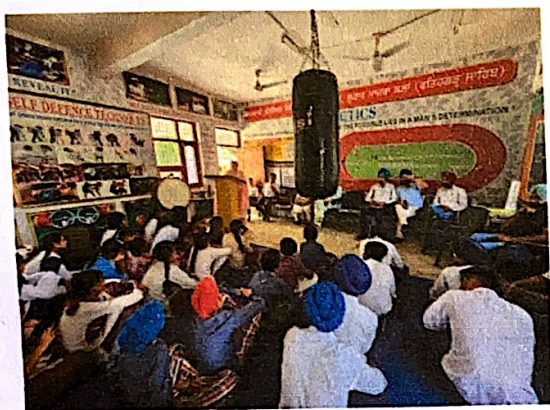

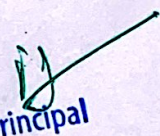
M
Principal
Smt. Jawala Devi College of Education
Sanghol, Fatehgarh Sahib

LINKAGE WITH SCHOOL

EXTENSION LECTURE DELIVERED ON "DIGITAL SKILLS AND INITIATIVE" BY FACULTY OF SMT JAWALA DEVI COLLEGE OF EDUCATION, SANGHOL AT GOVT. SEN. SEC. SCHOOL, LOHARMAJRA.

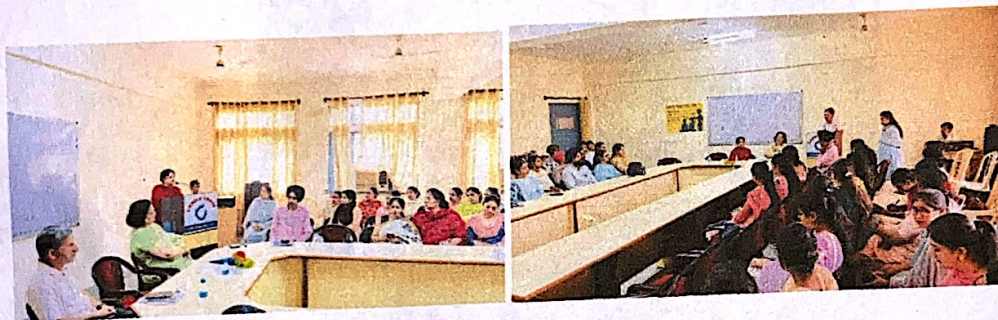

Principal
Smt. Jawala Devi College of Education
Sanghol, Fatehgarh Sahib

Celebration of Teachers Day

5-9-2024

Teacher's Day was celebrated at Smt. Jawala Devi College of Education, Sanghol. Dr. Mohinder Kaur Grewal, an Eminent educationist and Retd. Principal GCG, Ludhiana was consented as Chief guest for the occasion. She addressed the faculty members of cordia group. At the end, she was honoured by Dr. Sanjeev Kumar, HGA and all the faculty members of Smt. Jawala Devi College of Education, Sanghol. All the teachers were also honoured by the college management on the occasion.

Principal
Smt. Jawala Devi College of Education
Sanghol, Fatehgarh Sahib

VISIT BY STUDENTS OF GSS SCHOOL WADALI ALA SINGH AT COLLEGE CAMPUS, SANGHOL

Presentation By: Dr Harjinder Singh, Asst Prof, Smt. Jawala Devi College of Education, Sanghol

31/1/24.

Principal
Smt. Jawala Devi College of Education
Sanghol, Fatehgarh Sahib

**GLIMPSE OF 75TH REPUBLIC DAY CELEBRATIONS AT CORDIA GROUP OF INSTITUTES,
SANGHOL.[In collaboration with URPS, Sanghol]**
26-02-2024

Principal
Smt. Jawala Devi College of Education
Sanghol, Fatehgarh Sahib

LINKAGE

SOME GLIMPSES OF THE VISIT OF THE DELEGATION, PEOPLES OF INDIAN ORIGIN IN THE CORDIA CAMPUS FROM FRANCE, MAURITIUS, SRI LANKA, MALAYSIA AND OTHER COUNTRIES.

13/9/23

Principal

Smt. Jawala Devi College of Education
Sanghol, Fatehgarh Sahib

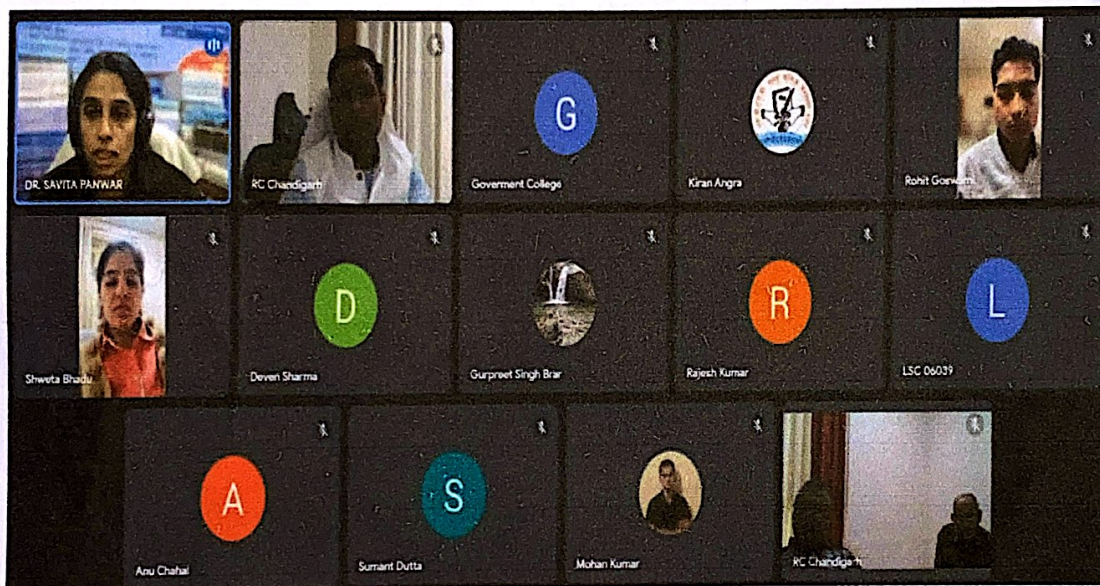

LINKAGE:

**AN ORIENTATION SESSION ORGANIZED BY IGNOU REGIONAL CENTER,
CHANDIGARH FOR CONDUCTING DECEMBER TEE EXAM, 2023**

PLATFORM: GOOGLE MEET

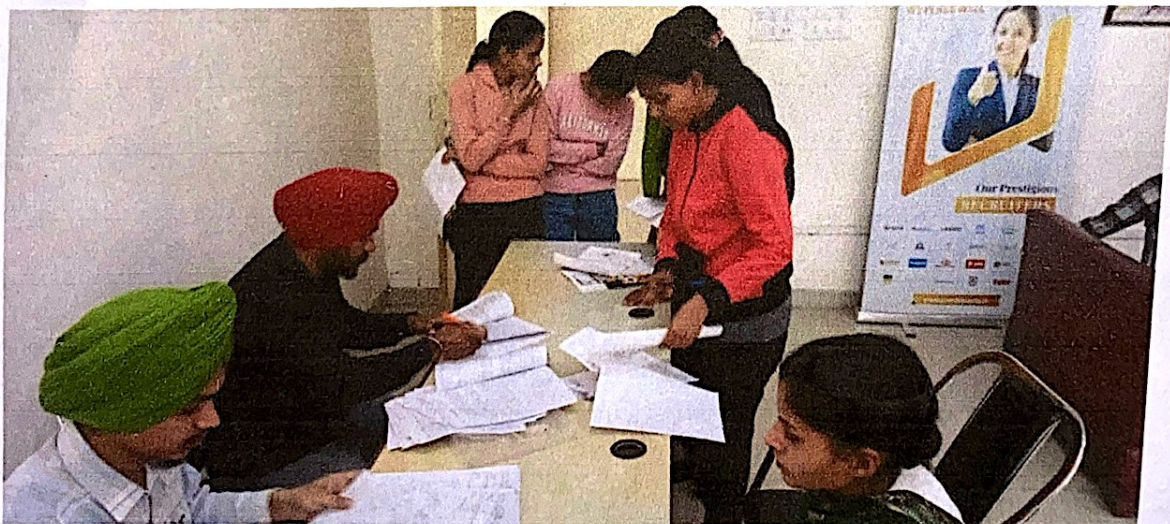
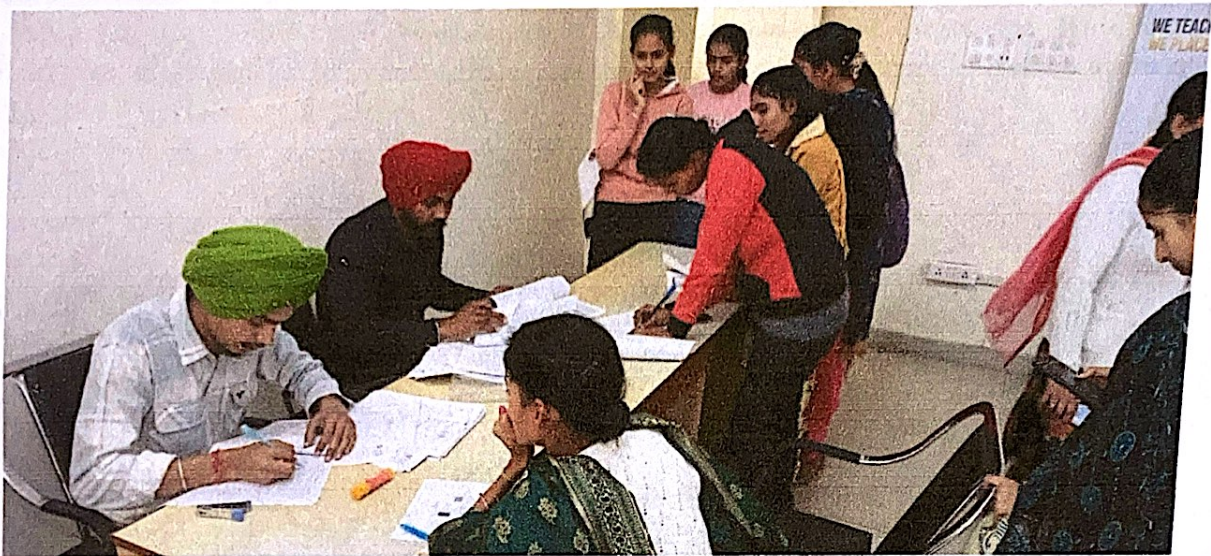
DATE: 28/11/2023

Principal
Smt. Jawala Devi College of Education
Sanghol, Fatehgarh Sahib

ORGANIZATION OF BANK ACCOUNT OPENING AND AWARENESS CAMP FOR FACULTY AND STUDENTS OF SMT JAWALA DEVI COLLEGE OF EDUCATION, SANGHOL [19/10/23]

Principal
Smt. Jawala Devi College of Education
Sanghol, Fatehgarh Sahib

LINKAGE:

WORKSHOP ON "SOFT SKILLS AND COMMUNICATION"

A workshop was conducted on "soft skills and communication" by Mrs. Navneet Grewal (International Soft skill Trainer) at cordia group of educational institutions where students learned about general awareness ,Importance of Hygiene , Gadget Control ,The Health and Hygiene Edit , Body Shaming ,Inter Personal Skills, Interview Skills, Art and Science of Creating First Impressions, Conflict Resolution, Dining Etiquette, Transactional Analysis, Stress and Time Management, Negotiation Skills, Body Language, Vocal and Verbal Communication, General Business and Social Etiquette,Presenting a winning appearance and Managing Conflicts.

My

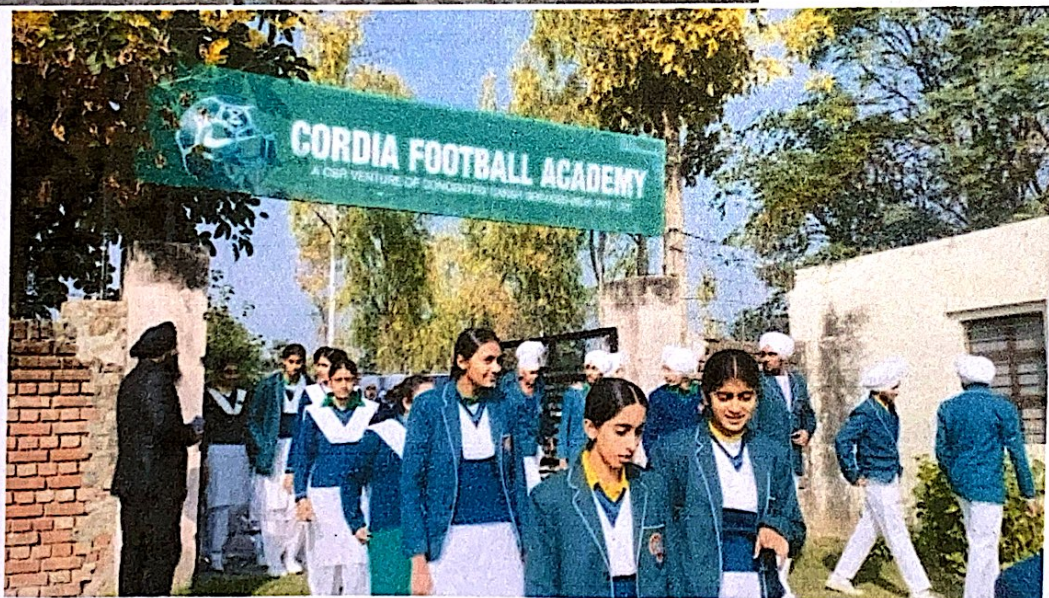
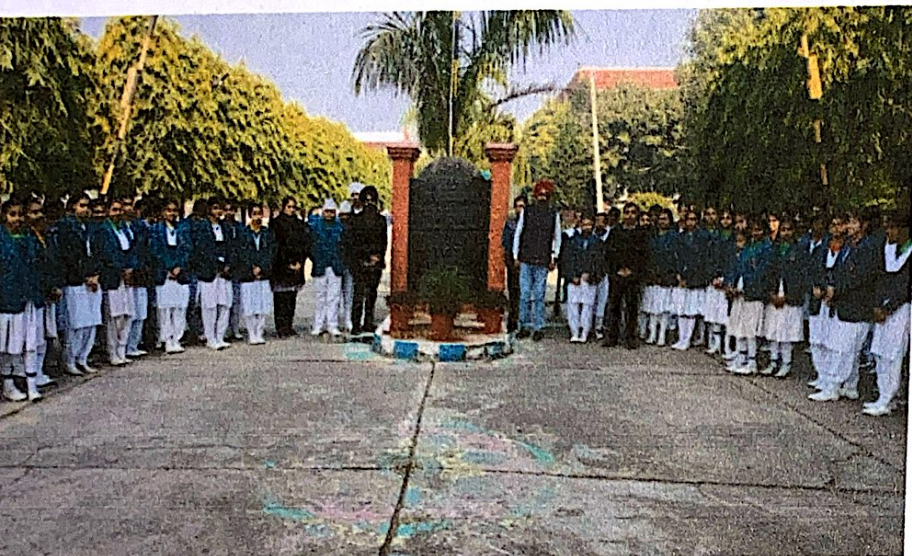
Principal

Smt. Jawala Devi College of Education
Sanghol, Fatehgarh Sahib

LINKAGE WITH SCHOOL

VISIT OF UMA RANA PUBLIC SCHOOL SANGHOL, AT COLLEGE CAMPUS[2023-24]
20/12/2023

Principal
Smt. Jawala Devi College of Education
Sanghol, Fatehgarh Sahib

VISIT OF URPS STUDENTS AT COLLEGE PREMISES (20/12/2023)

Principal

Smt. Jawala Devi College of Education
Sanghol, Fatehgarh Sahib

LINKAGE:
GLIMPSE OF BRAIN STORMING SESSION ON THE THEME ' CORDIA GROUP OF INSTITUTES - A WAY FORWARD' ORGANISED BY CORDIA GROUP OF INSTITUTES. A VERY NICE INITIATIVE TAKEN BY THE INSTITUTE BY INVITING EXPERTS OF DIFFERENT DOMAINS FROM PANJAB UNIVERSITY, CHANDIGARH. ATTENDED BY FACULTY OF SMT JAWALA DEVI COLLEGE OF EDUCATION SANGHOL AND CORDIA COLLEGE, SANGHOL. [16/01/2024]

कोर्डिया संस्थान में ब्रेन-स्टोरमिंग सत्र करवाया

समाचार के पत्रपाल यादगरी विभू करवाते हुए प्रोफेसर एवं अन्य।
सोमवार, 17 जनवरी (पत्रपाल) कोर्डिया संस्थान में एक दिवसीय ब्रेन स्टोरमिंग सत्र का आयोजन किया गया। इसमें कोर्डिया संस्थान के विभिन्न विभागों के अधिकारियों, शिक्षकों, छात्रों और अन्य अतिथियों का सहभाग था। सत्र का उद्देश्य कोर्डिया संस्थान के भविष्य के विकास और चुनौतियों पर चर्चा करना था। सत्र में कोर्डिया संस्थान के विभिन्न विभागों के अधिकारियों, शिक्षकों, छात्रों और अन्य अतिथियों का सहभाग था। सत्र का उद्देश्य कोर्डिया संस्थान के भविष्य के विकास और चुनौतियों पर चर्चा करना था।

अजीत समाचार
18-Jan-2024
Page 7
http://www.ajitsamachar.com/20240118/20/7/1_1.cms

[Signature]
Principal
Smt. Jawala Devi College of Education
Sanghol, Fatehgarh Sahib

LINKAGE: [NYK- POSTER MAKING COMPETITION- DIST LEVEL]

MS.JASVEER KAUR B.ED STUDENT OF SMT JAWALA DEVI COLLEGE OF EDUCATION, SANGHOL HAS PARTICIPATED IN POSTER MAKING COMPETITION AND WON SECOND PRIZE. SHE WAS HONOURED IN THE CAMPUS BY PRINCIPAL SIR IN THE PRESENCE OF SENIOR FACULTY.

Principal

Smt. Jawala Devi College of Education
Sanghol, Fatehgarh Sahib

3.4.3 LINKAGE WITH SCHOOLS FOR ACADEMIC AND OUTRICH ACTIVITIES

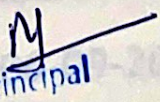
3.4.3 ACTIVITIES ORGANISED DURING TEACHING PRACTICE ....

TREE PLANTATION(03-09-2024)

RENNOVATION OF PARK(09-09-2024)

Principal
Smt. Jawala Devi College of Education
Sanghol, Fatehgarh Sahib

ACTIVITY ON SWACHATA PAKHWADA(09-09-2024)

DRAWING COMPITITION(06-09-2024)

N
Principal
Smt. Jawala Devi College of Education
Sanghol, Fatehgarh Sahib

RELLY ON SWACHATA PAKHWADA(04-09-2024)

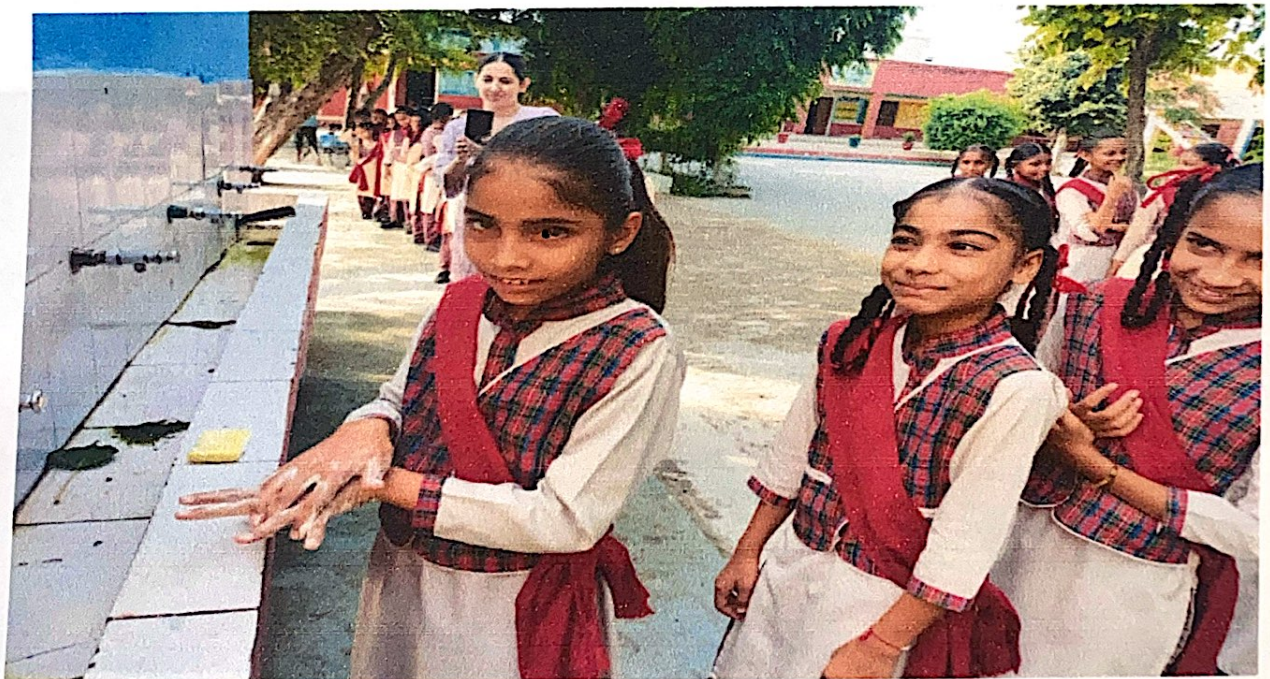
LECTURE ON VITAMINS(09-09-2024)

 Principal
 Smt. Jawala Devi College of Education
 Sanghol, Fatehgarh Sahib

TEACHERS DAY (05-09-2024)

HANDWASH ACTIVITY(03-09-2024)

Principal
Smt. Jawala Devi College of Education
Sanghol, Fatehgarh Sahib

SMART CLASS(04-09-2024)

NATIONAL SPACE DAY(23-08-2024)

Principal
Smt. Jawala Devi College of Education
Sanghol, Fatehgarh Sahib

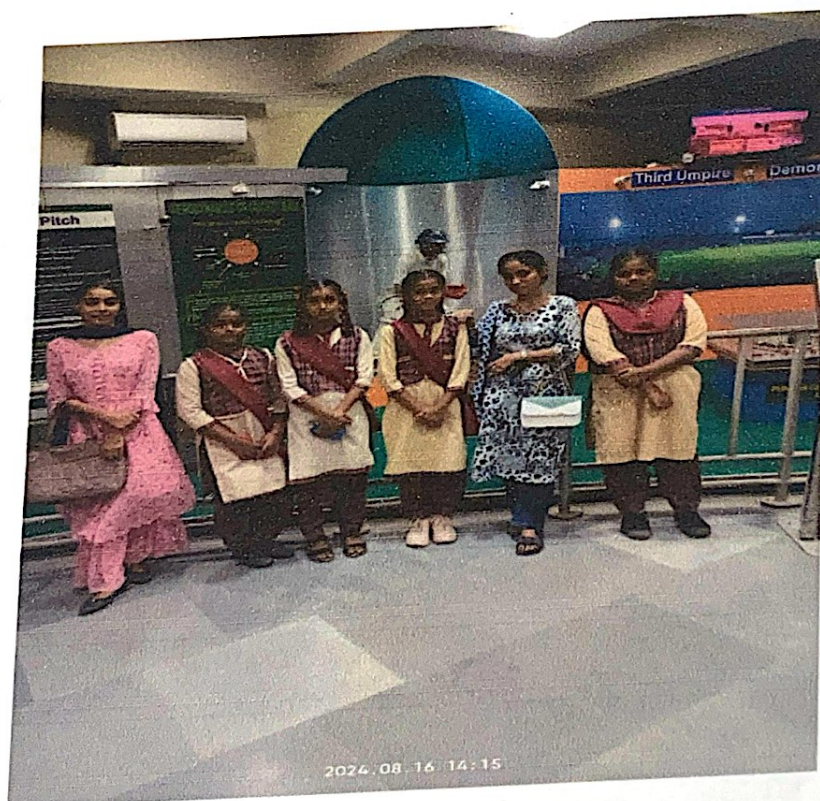
QUIZ COMPETITION ON NATIONAL SPACE DAY(23-08-2024)

MEHNDI COMPETITION (14-08-2024)

Principal
Smt. Jawala Devi College of Education
Sanghol, Fatehgarh Sahib

TRIP OF SCIENCE CITY

 Principal
 Smt. Jawala Devi College of Education
 Sanghol, Fatehgarh Sahib

INDUSTRIAL MEET

10/12/21

With a view of resetting the skill need in District Fatehgarh Sahib, of Cordia Group of Institutions joined hands with Mazars India. The college organized an Industrial meet with the objective to set context around developing the right skills across the population near Fatehgarh Sahib district relating to jobs and employment. This event has been organized with a motive to address how to offer young people opportunities to develop learning as per current industry demand. The event began with the formal lamp lighting ceremony by the Chief Guest. Anita Darshi, ADC Fatehgarh Sahib, along with Chairman Lord Diljit Rana, in the gracious presence of Trustee Mam Ms. Urmil Verma and Dr. Sanjay Bharadwaj, Director Research and Development, Mazars India. The event witnessed over 50 industrial leaders and representatives from numerous sectors, sharing their experience and knowledge with a huge gathering comprising of budding entrepreneurs, scholars, young managers and the students and faculty.

Dr. Sanjay Bharadwaj in his presentation, shared his views on Industry- academia connect. He said that the purpose of Industry Interface Office is to connect with the industries not only with regards to executive educational programmes, but also to modify the curriculum for diversifying students' knowledge. This was followed by address by the chief guest. She appreciated the Industry Meet initiative of the college and mentioned that such events help the students learn at a stage when they can easily grasp and quickly enhance their skills.

Addressing the gathering, Lord Rana said that such event will help in evaluating the employer based and technical based training required for the targeted population. This was followed by the release of Skill-Gap Report by the dignitaries. The event saw its culmination with Vote of thanks by Director Campus Dr. Jatinder Singh Sidhu.

Principal
Smt. Jawala Devi College of Education
Sanghol, Fatehgarh Sahib

INTERNATIONAL YOGA DAY [21/06/2021]**International Yoga Day (Virtual), Monday, June 21st, 2021**

A lecture cum practical session was organized to mark International Yoga Day. Yoga Performances were given by B.Ed. students and, and lecture cum practical session on 'Mindfulness conducted by Mr Simon Jones, Trainer & Coach in mindfulness, Oxford & Cambridge Univ., UK. Sessions organized by NSS, IQAC and sports Dept. in collaboration with each other.

PrincipalSmt. Jawala Devi College of Education
Sanghol, Fatehgarh Sahib

**AWARENESS CAMPAIGN ON 'STUBBLE BURNING' ALONGWITH THE
PARTICIPATION OF LOCAL FARMERS**
[19/10/2022]

Rally on stubble burning was organized on 19th October, 2022 alongwith the participation of farmers from local villages and all the faculty members and students of smt. Jawala devi college of Education and other departments of Cordia Group of Institutes, sanghol.

Farmers meet – [Session on stubble burning with farmers on the eve of Khalsa Creation Day and Vaisakhi in collaboration with GIO Education Council]

13-4-24

Farmers meet was organized at Cordia Group of Institutes dated 13th april 2024 to celebrate the festival of crops-vaisakhi. On this occasion, the social issue of stubble burning was taken for deliberation, where farmers from local villages expressed their concern among the house. The event was also attended by faculty members. The management of Cordia Group also connected online from Belfast, UK. The various remedial measures to overcome the issue was also discussed in the house.

CHABEEL [SWEET&COLD WATER SERVICE] 31/05/2024

To remember the great sacrifice/Saheedi of Guru Arjan Dev ji, Smt. Jawala Devi College of Education (Cordia Group of Institutes) and GIO Education Council, jointly organized a chabeel on May 31ST at the Main Entrance gate of Cordia Campus, sanghol.

ਕੋਰਡੀਆ ਸੰਸਥਾ ਵਲੋਂ ਲਗਾਈ ਗਈ ਛਬੀਲ ਮੌਕੇ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼। ਅਜੀਤ ਰਾਏਵੀ

ਕੋਰਡੀਆ ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਛਬੀਲ ਲਗਾਈ

ਸੰਘਲ, 5 ਜੂਨ (ਪਰਮਵੀਰ ਸਿੰਘ ਧਨਾ)-ਕੋਰਡੀਆ ਗਰੁੱਪ ਆਫ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟਸ ਤੋਂ ਜਿਥੇ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਕੇਂਦਰ ਵਜੋਂ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਲਾਸਾਨੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੋਰਡੀਆ ਲਗਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕੋਰਡੀਆ ਸੰਸਥਾ ਅਤੇ ਗਲੋਬਲ ਸੰਸਥਾ ਜਿਥੇ ਓਅਰੇਨੇ ਨਾਟਕ ਵਿਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਟਰੱਸਟੀ ਅਤੇ ਜਿਥੇ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਕਾਊਂਸਲ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਡਾ. ਉਤਮਲ ਕੁਮਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਰਹੇ। ਲਾਭਕਾਰੀ ਵਿਲਜੀਤ ਰਾਣਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਪਿਆਰ, ਸਤਿਕਾਰ, ਭਗਤੀ, ਭਰਬਾਨੀ ਅਤੇ ਮਾਨਵਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਡਾ. ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਅਪਣਾਉਣ ਤੋਂ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਠੰਢੇ ਮਿੱਠੇ ਜਲ ਦੀ ਦਿਨ ਭਰ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਛਬੀਲ ਦੇਵਨ ਪ੍ਰੰਧ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਫਸਰ ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਸ਼ਮੀ ਨਗੋ, ਜਨਰਲ ਐਡਮਨ ਮੁਖੀ ਡਾ. ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ, ਡਾ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਲਮੇਰੀ ਟੀਮ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਠੰਢਾ ਮਿੱਠਾ ਜਲ ਛਕਾਇਆ।

ਅਜੀਤ

06-Jun-2024
Page 6

<http://epaper.ajitlandhar.com/edition/20240606/27/6.cms>

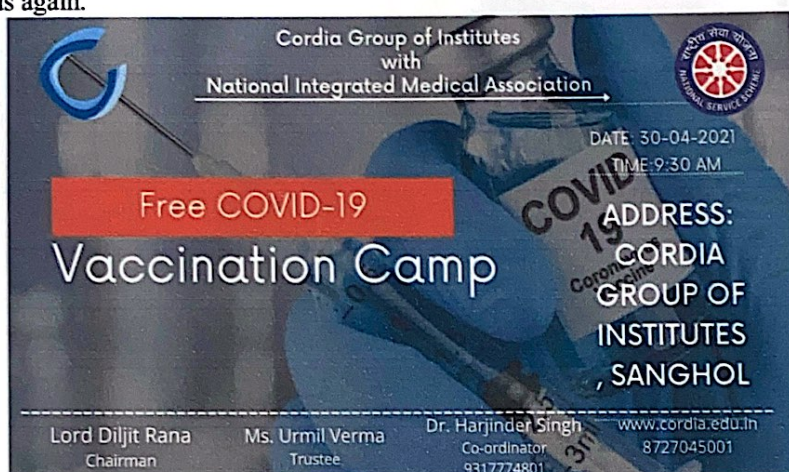
ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਲਾਸਾਨੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੋਰਡੀਆ ਸੰਸਥਾਨ ਅਤੇ ਜਿਥੇ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਕਾਊਂਸਲ ਵਲੋਂ ਠੰਡੇ ਮਿੱਠੇ ਜਲ ਦੀ ਛਬੀਲ (ਮਿਤੀ 31 ਮਈ, 2024, ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ, ਕੋਰਡੀਆ ਕੈਂਪਸ ਦੇ ਮੇਨ ਗੇਟ)।

Principal

COVID-19 VACCINATION CAMP**DURING COVID-19 [30/04/21]**

The college organized a Covid-19 vaccination camp in the campus in association with Civil Hospital, Khamanon. More than 60 people including staff, faculty and residents were inoculated in a vaccination camp. The Health department ensured to organize another around of camp soon in the campus again.

The poster is for a COVID-19 vaccination camp. It features a blue background with a large syringe graphic. The text includes: 'Cordia Group of Institutes with National Integrated Medical Association', 'DATE: 30-04-2021', 'TIME: 9:30 AM', 'Free COVID-19 Vaccination Camp', 'ADDRESS: CORDIA GROUP OF INSTITUTES, SANGHOL', and contact information for Lord Diljit Rana (Chairman), Ms. Urmil Verma (Trustee), and Dr. Harjinder Singh (Co-ordinator). The website www.cordia.edu.in and phone number 8727045001 are also listed.

Cordia Group of Institutes
with
National Integrated Medical Association

DATE: 30-04-2021
TIME: 9:30 AM

Free COVID-19
Vaccination Camp

ADDRESS:
CORDIA
GROUP OF
INSTITUTES
, SANGHOL

Lord Diljit Rana
Chairman

Ms. Urmil Verma
Trustee

Dr. Harjinder Singh
Co-ordinator
9317774801

www.cordia.edu.in
8727045001

M
Principal
Smt. Jawala Devi College of Education
Sanghol, Fatehgarh Sahib

COVID VACCINATION CAMP [17/9/2021]

A vaccination Camp was held during Mega Rozgar Mela at Cordia Institutes on September 17, 2021. More than 40 People got vaccinated in this camp.

IMG-202109...A0046.jpg

IMG-202109...A0045.jpg

IMG-2021091 A0047.jpg

M
Principal

**COVID VACCINATION CAMP IN COLLABORATION WITH
CIVIL HOSPITAL, KHAMANO**

[15/12/2021]

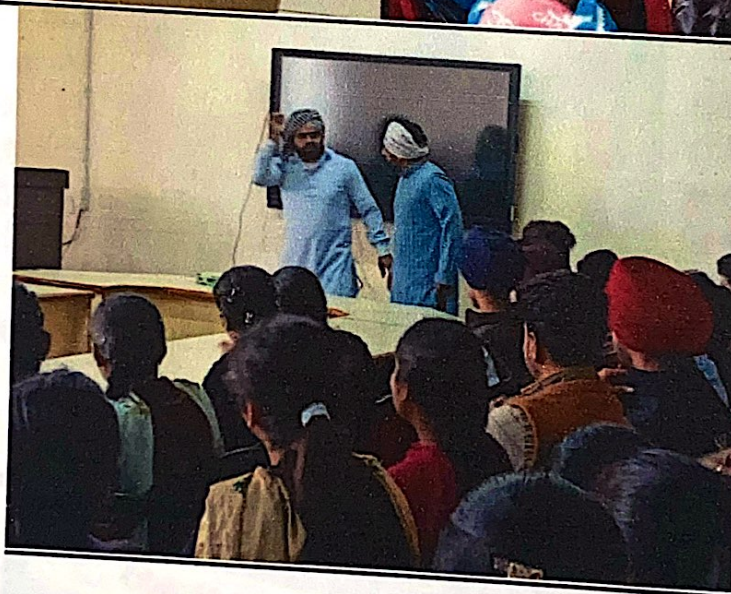
No. of People Vaccinated: 90

An Intensive Voter Awareness drive under SVEEP was conducted by Nehru Yuva Kendra, Fatehgarh Sahib at College Campus, sanghol. A Nukkad Natak 'Intoxicants and Elections' was also played by the team to aware the students

Date: 01-03-24,

M
Principal
Smt. Jawala Devi College of Education
Sanghol, Fatehgarh Sahib

RALLY ON AWARENESS TO VOTE

[SVEEP], 17/11/2021

Organized By- Electoral Literacy Club, Smt. Jawala Devi College of Education, Sanghol

ਕੋਰਡੀਆ ਸੰਸਥਾ ਵਿਖੇ ਵੋਟ ਸਬੰਧੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਰੈਲੀ

ਖਾਸੀ, 18 ਨਵੰਬਰ (ਜਵਾਲਾ)-
ਕੋਰਡੀਆ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਇਸ਼ਟੀਕਰਮ
ਸੰਬੰਧੀ ਵੋਟ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਣ
ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਬਣਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ਾਲ
ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਰੈਲੀ ਕੋਈ ਗਈ, ਜਿਸ
ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ
ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੇ ਵੱਧ ਚੁੱਕੇ ਭਾਗ
ਲਿਆ। ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡਾ.
ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਨੇ
ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਾਲੀਆਂ
ਚੋਟਾਂ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਅਤੇ ਵੋਟ ਦੇ

ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤਹਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਸਮੇਂ ਡਾ.ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਹੱਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਖਾ ਕੇ
ਹਵਾਨਾ ਕੀਤਾ।

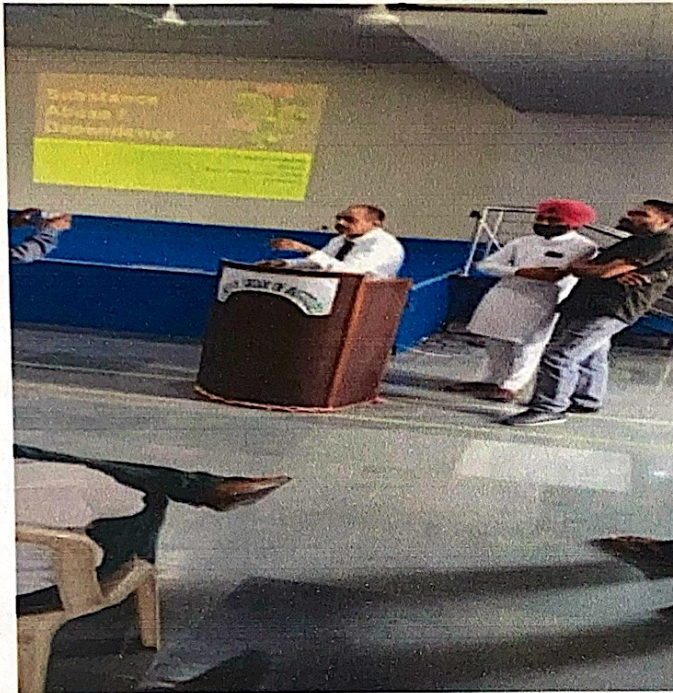
ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ
ਲੁਧਿਆਣਾ-ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਰਾਜ ਮਾਰਗ
ਅਤੇ ਸੰਘੀ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਰੈਲੀ ਰਾਹੀਂ
ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ
ਮੇਕੇ ਐੱਨ. ਐੱਸ. ਐੱਸ. ਪ੍ਰਗਤੀ
ਅਵਸਰ ਹਾ. ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਅਧਿਆਪਕ
ਵੀ ਰੈਲੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣੇ।

SESSION ON DRUG AWARENESS**[31/05/2022]**

Resource Person: Dr. Naresh Chauhan, SMO & Nodal Officer, Khamano alongwith his team. The session was attended by all faculty members and students of Smt. Jawala Devi College of Education, Sanghol. Dr Naresh discussed various consequences of substance use, symptoms and remedies. He also suggested all participants to spread awareness about the harmful effects of substance use and its remedies.

Principal
Smt. Jawala Devi College of Education
Sanghol, Fatehgarh Sahib

International Labor Day

26/04/2024

International Labor day was organized at cordia group of Institutes by honouring all the forth class employee of cordia Group sanghol. The whole prog was coordinated by Faculty of Smt. Jawala Devi College of Education Sanghol.

IGNOU INDUCTION MEETING

[04/05/2024]

Induction meeting of IGNOU Study Centre, Cordia Group of Institutes was conducted on 04/05/2024 at Cordia Campus, Sanghol, where, all academic and related activities of upcoming session was conveyed to the students as per the guidelines of IGNOU Regional centre, Chandigarh.

ਕੋਰਡੀਆ ਸੰਸਥਾ 'ਚ ਇੰਡਕਸ਼ਨ ਮੀਟਿੰਗ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ। ਅਜੀਤ ਸਮਾਚਾਰ

ਇਗਨੋ ਸਟੱਡੀ ਸੈਂਟਰ ਵਲੋਂ ਇੰਡਕਸ਼ਨ ਮੀਟਿੰਗ

ਸੰਘੋਲ, 4 ਮਈ (ਪਰਮਵੀਰ ਸਿੰਘ ਧਨੀਆ)-ਕੋਰਡੀਆ ਗਰੁੱਪ ਆਫ਼ ਇੰਸਟੀਚਿਊਸ਼ਨਜ਼ ਦੇ ਇਗਨੋ ਸਟੱਡੀ ਸੈਂਟਰ ਵਲੋਂ ਨਵੇਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਇੰਡਕਸ਼ਨ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕੋਰਡੀਆ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਹੈੱਡ ਜਨਰਲ ਐਡਮਨ ਡਾ. ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਰਸ ਅਤੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵੀ ਦਿੱਤੇ। ਸਟੱਡੀ ਸੈਂਟਰ ਦੇ

05-May-2024
Page: 5

ਅਜੀਤ

<http://epaper.ajitjalandhar.com/edition/20240505/27/5.cm>

ਕੋਰਡੀਆ ਸੰਸਥਾ ਮੇਂ ਇੰਡਕਸ਼ਨ ਮੀਟਿੰਗ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ।

ਇਗਨੋ ਸਟੱਡੀ ਸੈਂਟਰ ਦੀ ਇੰਡਕਸ਼ਨ ਮੀਟਿੰਗ ਸਮਾਪਤ

ਸੰਘੋਲ, 4 ਮਈ (ਪਰਮਵੀਰ ਸਿੰਘ ਧਨੀਆ): ਕੋਰਡੀਆ ਗਰੁੱਪ ਆਫ਼ ਇੰਸਟੀਚਿਊਸ਼ਨਜ਼ ਦੇ ਇਗਨੋ ਸਟੱਡੀ ਸੈਂਟਰ ਵਲੋਂ ਨਵੇਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਇੰਡਕਸ਼ਨ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਅਵਸਰ ਪਰ ਕੋਰਡੀਆ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਹੈੱਡ ਜਨਰਲ ਐਡਮਨ ਡਾ. ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਰਸ ਅਤੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵੀ ਦਿੱਤੇ। ਸਟੱਡੀ

ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਡਾ. ਪਰਮਵੀਰ ਸਿੰਘ ਕੌਰ ਮਾਧੋਗ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਰਸ ਅਤੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵੀ ਦਿੱਤੇ। ਸਟੱਡੀ

ਅਜੀਤ ਸਮਾਚਾਰ

05-May-2024
Page: 9

ਭਾਰਤ ਭਾਰਤ ਕਾ ਸਾਧਨ ਅਭਿਵਰੋਧ

<http://www.ajitsamachar.com/20240505/20/9/1.cms>

Principal
Smt. Jawala Devi College of Education
Sanghol, Fatehgarh Sahib

IGNOU CENTRE LAUNCH

15-02-2024

The first study centre of IGNOU in the district Fatehgarh Sahib launched at Cordia Group of Institutes Sanghol with 13 different courses including certificate in Guidance, Certificate prog in Value Education, Post Graduate diploma in School Leadership & Management, PG Diploma in Education Technology etc. the Centre was inaugurated by IGNOU Regional Head Dr Bhanu Pratap singh alongwith his team, The occasiona was graced by management, staff and students of cordia group sanghol.

ਕੋਰਡੀਆ ਸੰਸਥਾ ਵਿਖੇ ਇਗਨੂੰ ਸਟੱਡੀ ਸੈਂਟਰ ਦਾ ਕੀਤਾ ਉਦਘਾਟਨ

ਸ਼ਾਮਲ 15 ਫਰਵਰੀ (ਥੁਰਸ਼ਦੀ) ਨੂੰ ਇਗਨੂੰ ਸਟੱਡੀ ਸੈਂਟਰ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਿਸ਼ੂਵਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਸੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਿਸ਼ੂਵਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਸੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਿਸ਼ੂਵਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਸੀ।

Principal
Smt. Jawala Devi College of Education
Sanghol, Fatehgarh Sahib

Action Research File of Impure Speech problem

Submitted by-

Name- Minakshi

Class- B.Ed

Roll no- Thirty one (31)

Submitted To

Dr. Paramjeet Kaur
Mangat

INDEX

S.No	CONTENT	P.No.	Remark
1.	Acknowledgement	01	
2.	Meaning And Defination, Types	2-3	
3.	Objectives	04	
4.	Identify of Problem	05	
5.	Specification of the Problem	06	
6.	Causes	07	
7.	Formulation of Hypothesis	08	
8.	Action Research Design	9-12	
9.	Result	13	
10.	Suggestions	14	
11.	Conclusion.	15	

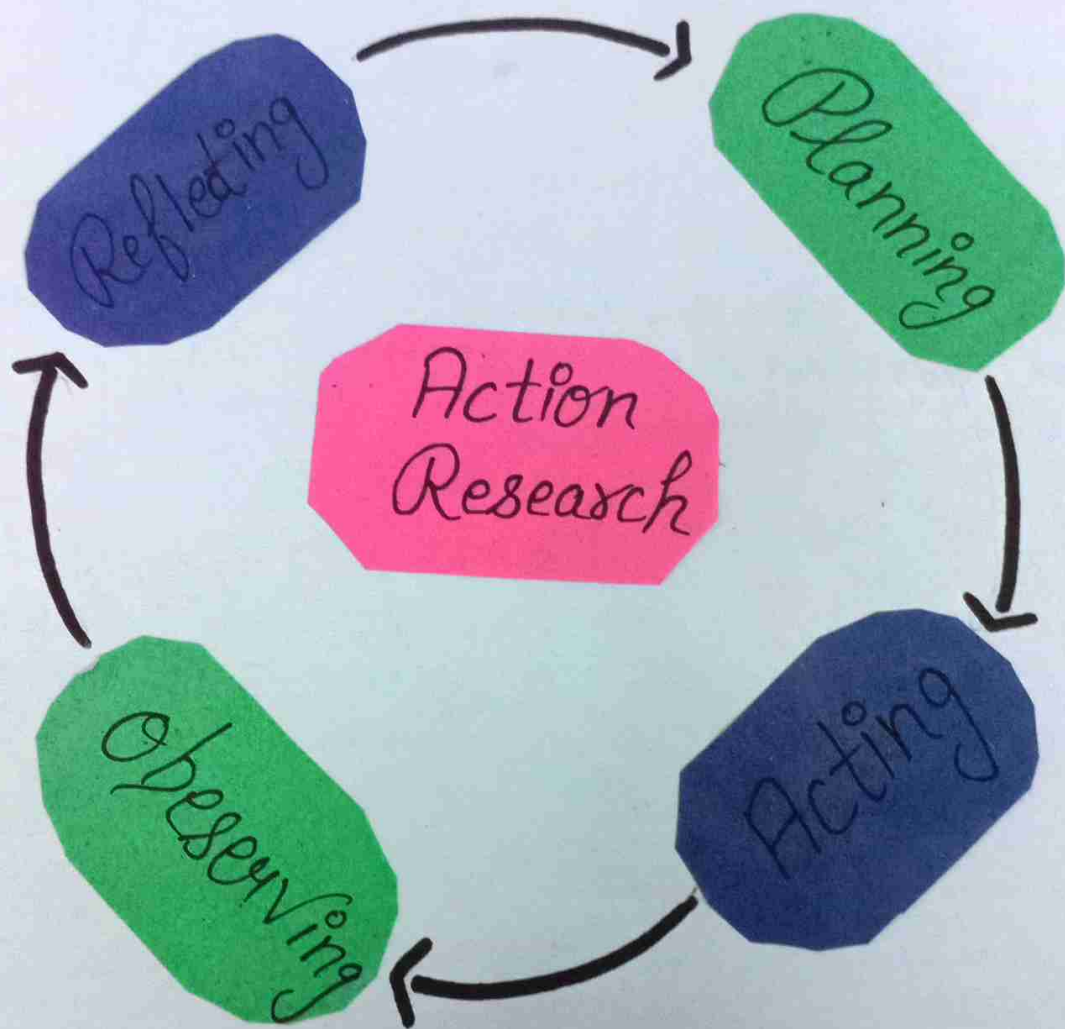

Acknowledgment

ਮੈਂ ਸ਼ਰੀਰਸੀ ਟੀਚਿੰਗ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਈ "ਸ਼ਰੀਰ ਮਿਤਰ
ਸਰਜ਼ ਗੁਪਤ ਗੁਪਤੀਆਂ" ਸਿੱਖੇ ਕਿ ਮੈਂ ਪੰਜਾਬੀ
ਫੈਸਟ ਦੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਪਾਈ ਹੈ ਮੈਂ ਇਸ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਨੇ
ਪਾਟ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮੱਗ - ੨ ਵਿਧੀਆ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ
ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਫਲਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਕੰਮ ਨੇ ਕਹਿੰਦਾ, ਸਰਜ਼ ਦੇ ਸਾਥੀ
ਸਮਾਪਿਕਾਪਸ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ, ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ
ਦੇ ਸਾਤ - ਪਿਤਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਘਾਤ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਲਈ
ਮੈਂ ਸਭ ਦੇ ਘਾਤ ਪੈਨਟਰ ਕਰਦੀ ਹਾਂ।
ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਨੂੰ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ
ਦਿੱਤਾ ਜੋਗਦਾਨ ਦਿੱਤਾ।

Action Research

Meaning :- ਵਿਵਿਧਾਤਮਕ ਥੋੜੇ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ

ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਸਦੀ ਨਵੇਂ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਸਿਧਾਂਤ ਨਹੀਂ ਥੋੜੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਉਤਕ੍ਰਿਸ਼ਟ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀਆਂ ਦੇ ਉੱਚ ਸੱਭਿਅਤਾ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਸਿਧਾਂਤ ਨਹੀਂ ਥੋੜੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਤੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗੀ।

ਵਿਵਿਧਾਤਮਕ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਥੋੜੇ ਸਦੀ ਕਈ ਸੁਧਾਰ ਤੇ ਪਰਿਵਰਤਨ ਲਿਆਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਵਿੱਚ ਕਮਰੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। 1960 ਦੀ ਵਿੱਚ ਵਿਵਿਧਾਤਮਕ ਥੋੜੇ ਦੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਹੋਵੇਗੀ।

Definations

According to the Grayman:- ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਵਿੱਚ

ਕਿਸੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੇ ਨਵੇਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਤਿਕਾਰ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਤਿਕਾਰ ਦੀ ਧਾਰਾ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀਆਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਦੀ ਕ੍ਰਿਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ।

According to the new:- ਮਰੀਕਾਨ ਸਿਸਟਮ ਸਮਾਜਿਕ
ਦੀ ਸਾਖਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਤਿ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ-ਭਾਗ ਵਜੋਂ
ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਜੋਂ ਵੀ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

Types of Action Research

- 1) ਪ੍ਰਭਾਵਾਤਮਿਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ:- ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਦੇ ਤਰੀਕਾਂ ਉੱਤੇ
ਕਾਰਨਾਂ ਜਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਦੇ ਅਧਿਐਨਾਂ ਵੀ
ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
- 2) ਸਹਿਯੋਗਾਤਮਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ:- ਇਸ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ
ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਾਰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
- 3) ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ:- ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਨਿਰ
ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
- 4) ਪ੍ਰਯੋਗਾਤਮਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ:- ਇਸ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਤਮਕ ਖੋਜ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲਿਤ
ਨਿਰਧਾਰਤ ਖੋਜ ਵੀ ਜਾਂਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ
ਦੀ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਖੋਜਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸਦਾ ਮੁੱਖ
ਕਿਸਮ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਉਪਯੋਗੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚ
ਦਾਖਲਾਵੀ ਖੋਜ ਦੇ ਮਿਆਦਾਂ ਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗ
ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ
ਦਾ ਮਿਆਦ ਦਾ ਪ੍ਰਤਿਯਾਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਨਾ
ਹੀਂ ਉਸਦੀ ਖੋਜ ਵੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੁਦਰਤ ਸਮਾਜਿਕਾਦ
ਦੀ ਖੋਜ ਮੌਜੂਦਾ ਹਨ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

Objectives

- 1) ਮਰੂਲ ਦੇ ਸਮਸਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਤ ਦੇ ਮਿਥਾਂਤ
ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਨਾ।
- 2) ਇੱਕ ਮਰੂਲ ਦੇ ਟੱਬ-ਟੱਬ ਧਾਨਿਆਈ ਛਾਂਬੇ ਦੇ ਭਾਗਾਂ ਦੀਆਂ
ਕੰਮ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਧਾਰ ਕਰਨਾ।
- 3) ਅਧਿਕਾਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਗਿਆਨਕ ਰੁਝੇਰੀਆਂ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨਾ
ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਹ ਫੰਮਲੇ ਲੱਭ ਤੇ ਪਾਇਲਾਂ ਸੰਮਿਸ਼ਮਾਦਾਂ
ਦੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋਣੇ ਜਾਣ।
- 4) ਮਿੱਥਣ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਟਾਤਾਵਰਣ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਰੂਲ
ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਮਾਨੀ ਧਵਾਉਣਾ।
- 5) ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਵਿਵਿਧਾਨੀਆਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੇ
ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਉਠਾਉਣ ਲਈ।
- 6) ਮਰੂਲ ਵਿੱਚ ਜਮਾਤੀ ਸੱਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ।
- 7) ਮਰੂਲ ਦੀ ਕੰਮਕਾਜੀ ਤਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਧਾਰ ਕਰਨਾ।
- 8) ਵਿੱਵਿਧ ਸੰਮਿਸ਼ਮਾਦਾਂ ਦੀਆਂ ਟੱਬ-2 ਧਾਨਿਆਈ ਮਰੂਲਤਾਂ
ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਧਾਰਨ ਲਈ।
- 9) ਮਰੂਲ ਦੀ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀਆਂ ਸੰਮਿਸ਼ਮਾਦਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ
ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੱਲ ਲੱਭਣ ਅਤੇ ਉਸ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ
ਮੁਧਾਰ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਲਿਖਾਉਣ ਲਈ।
- 10) ਮਾਨੁਸ਼ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਜੋੜ ਵਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਮਿਸ਼ਮਾਦਾਂ
ਨੂੰ ਜੋੜ ਕਰਨ ਲਈ।

Steps of Action Research

1) Identification of the Problem

ਮੁੱਖ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜਮਾਤ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ
ਅਸੰਪੰਨ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਸੰਸਕਰਣ ਕਰਕੇ ਸਮਝਾਏ

Introduction of the Problem

ਮੈਂ ਮੁੱਖਤਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਧਿਆਪਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ
ਮੇਰੇ ਕੋਈ ਜਮਾਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਤੇ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ
ਸਾਂਝੇ ਧਾਰਮਿਕ ਮਾਹਿਰਾਂ ਸੰਸਕਰਣ ਕੀਤੀਆਂ ਪਰ ਮੈਂ
ਦੇਖਿਆ ਤੇ ਕਿ ਕੋਈ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਅਸੰਪੰਨ ਸਥਿਤੀ
ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ
ਦੁੱਜੇ ਵਾਧੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ
ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚ ਰੁਕੀ ਨਹੀਂ ਸੋਚੇ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ
ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਤਾਂ ਸੰਸਕਰਣ ਕਿ
ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇਸ਼ ਮੇਂ ਗਲਤ ਸਥਿਤੀ ਦੀ
ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਤਾਂ ਉਹ ਦਿੱਤੇ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਂ
ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਦੇਸ਼ਦੇ। ਇਹ ਸੰਸਕਰਣ ਕਾਫੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ
ਵਿੱਚ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਆਈ ਹੈ।

2) Specification of the Problem

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੌਲਤ ਤੇ ਭਾਵ ਵਿ ਸਮੱਸਿਆ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਾਖਲਾ ਅਤੇ ਸੁੱਚ ਸਾਧਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨਾ।

ਜਦੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦੌਲਤ ਸਮੇਂ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਿਤ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਈ ਵਾਰਾਂ ਤਕ ਜੋ ਦੌਲਤ ਸਮੇਂ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋ ਸਕੇ ਕਿ ਕਿਸ ਸਾਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੌਲਤ ਤੇ ਉਹ ਕਈ ਸਾਹਿਤ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰਾਂ ਕੁੱਝ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਦੌਲਤ ਤੇ ਅਤੇ ਸੁਫਲ ਨੂੰ ਸੁਫਲ ਦੌਲਤ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮੱਸਿਆ ਦੀ ਪਛਾਣ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਕਾਰਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਤੇ ਦੁਹਰਾ ਕਮਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕੁੱਝ ਨੂੰ ਦੌਲਤ ਤੇ ਉਹੀ ਸਿੱਖਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਰਾਸ਼ਾਵਾਨ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸਮੱਸਿਆ ਅਤੇ ਕੁੱਝ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

Causes of Action Research

S No.	Causes	Tools
1)	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਖੁਸ਼ੀ ਰੁਚੀ ਹੋਣਾ ।	ਨਿਰੀਖਣ
2)	ਪਿਛਲੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਯੋਜਾਬੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦੇਣਾ	ਨਿਰੀਖਣ
3)	ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦੇਣਾ	ਨਿਰੀਖਣ
4)	ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੀ ਕਮੀ	ਨਿਰੀਖਣ
5)	ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦਾ ਅਨੁਘਾਤ ਹੋਣਾ	ਨਿਰੀਖਣ
6)	ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਨਾ ਹੋਣਾ ।	ਨਿਰੀਖਣ
7)	ਯੋਜਾਬੀ ਦੇ ਸ਼ੁੱਧ ਸੁਭਾਵ ਬੋਲਣ ਦਾ ਗਿਆਨ ਨਾ ਹੋਣਾ ।	ਨਿਰੀਖਣ
8)	ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਯੋਜਾਬੀ ਬੋਲਣ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਨਾ ਦੇਣਾ ।	ਨਿਰੀਖਣ

Action Hypothesis

1) ਦਾਇਆ ਨੂੰ ਜਿਯਾਦਾ ਤੇ ਜਿਯਾਦਾ ਘਰ ਮਧਰ ਦੋਲਣ
ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਵਟਿਸ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਗਾ ਜਾਵੇਗਾ।

2) ਗਲਤ ਦੋਲੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਧਰ ਨੂੰ ਧਿਕਮਾਨ ਵਿੱਚ
ਜਿਯਾਦਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਪਾਰਨ ਲਈ ਰੁਕਾਵਟੀ ਵਰਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

3) ਮਾਪਿਸ਼ਾ ਨੂੰ ਦਾਇਆ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਦਾ ਵੇ ਜਾਣਵਾਹੀ
ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਮਮ
ਮਧਰ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਦਾਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ
ਮਮਭਾਉਣ ਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

4) ਮੈਂ ਧੰਨਾਦੀ ਦੇ ਸੁੱਧ ਮਧਰ ਦੋਲਣ ਦੇ ਅਭਿਯਾਸ ਵਿੱਚ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਾਂਗੀ।

5) ਮੈਂ ਵੱਡੇ ਸੁੱਧ ਵਿਲਕਮਧੇ ਅਭਿਯੋਜਨਾਧਰ ਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ
ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

6) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਟੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁੱਧ
ਨਵੇ-ਨਵੇ ਮਧਰ ਦੋਲਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਾਂਗੀ।

7) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਾ ਜਗਤਾਰ
ਮੁਲਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

Action Research Design

1) Identify an issue question.

2) Form an hypothesis

3) Check existing research on this issue.

4) Identify multiple data sources.

5) Collect, organize and represent

6) Analyze the data look of pattern or trends.

7) Summarize the finding report the conclusions.

8) Plan next step-action and/or further research.

ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ ਗੁਰੂ

- 1) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ
ਬੋਲਦੇ ਹਾ ਮੁਖੀ ਮਹੱਤਵ ਦੱਸਿਆ
- 2) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਧ ਮਦਦ
ਦੀ ਪਹਿਲਾ ਵਰਣਾਲੀ।
- 3) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਧ ਬੋਲਦੇ ਹਾ
ਮਾਭਿਅਮ ਵਰਣਾਲੀਆਂ।
- 4) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਧ ਮਦਦ ਹਾਰ-ਹਾਰ
ਵਰਣਾਲੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਮਾਮਲੀ ਨਾਲ ਬੋਲ
ਸਕਣ।
- 5) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਲਮ ਵਿੱਚ
ਪਾਠ ਪੜ੍ਹਾਇਆ।

ਦੁਸ਼ਾ

ਜਫ਼ਤਾ

- 1) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਗਾਤਾ - ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ੈਲੀ ਦਾ ਸੱਤਵੇਂ ਦਿਨ ਦਿਖਾਵਾ
- 2) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਜਲਦ ਹੱਲ ਕਰਨਾ
- 3) ਸਮਾਜਿਕਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਚੰਗਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ।
- 4) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੈਲੀ ਦਾ ਸ਼ੈਲੀ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ।
- 5) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ, ਆਪਣੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਮਝਾਇਆ।
- 6) ਸਮਾਜਿਕਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦੀ ਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਸਮਾਜਿਕਤਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਤੀਜਾ ਫੁੱਲ ਫੁੱਲ ਜਟਤਾ

- 1) ਇਸ ਜਟਤੇ ਮੈਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਆਲੋਚਨਾਵਾਂ -
ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਰਦਾਈਆਂ।
- 2) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪੋ-ਆਪੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਭਿਵਿਕਾਸ
ਵਰਦਾਈਆਂ ਗਿਣਿਆ।
- 3) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਲੋਚਨਾ-ਆਲੋਚਨਾ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ
ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ ਗਿਆ।
- 4) ਜੇ ਸ਼ਬਦ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਗਲਤ ਉਚਾਰਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ।
- 5) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਸਥਾਈ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕਿਹਾ
ਗਿਆ।
- 6) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ
ਅਭਿਆਸਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
- 7) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁੱਚੇ ਦੌਲਤ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ
ਗਿਆ।

ਏਥਾ ਕੁ ਕੁ ਜੁਡਾ

ਇਸ ਜੁਡੇ ਮੇਂ ਦਿਲਿਆਰਖੀਆਂ ਦੇ ਕਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਰਦਾਏ
ਨਿਸ਼ਾ ਦਿੱਤੇ ਮੇਂ ਦਿਲਿਆਰਖੀਆਂ ਦੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਦਿੱਤੇ
ਕਾਫੀ ਸੁਧਾਰ ਦੇਖਿਆ। ਦਿਲਿਆਰਖੀਆਂ ਦੇ ਫੈਲਣ ਦਿੱਤੇ
ਕੁੱਝੀ ਨਵਾਂ ਆਉਣ ਲੱਗੀ ਸੀ।

ਹੋਰ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ

- 1) ਇਸ ਜੁਡੇ ਦਿਲਿਆਰਖੀਆਂ ਨੇ ਸਾਬਿਧੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਚਿਤਾਵਾਂ
ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ।
- 2) ਇਸੇ ਸਮੇਂ ਦਿੱਤੇ ਦਿਲਿਆਰਖੀਆਂ ਲਈ ਫਾਸ-ਮਤਾ
ਵਰਦਾਏ ਗਈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸੁੱਧ ਆਖਾਂ
ਫੈਲ ਸਕੇ।
- 3) ਇਸ ਜੁਡੇ ਦਿੱਤੇ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਸਵਾਦਲਾ ਵਰਦਾਇਆ
ਜਿਵੇਂ ਕਿ:- ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਚੋਰਨ ਦਿਲਿਆਰਖੀਆਂ ਨੇ
ਸਟੇਜ ਉੱਪਰ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੱਸੀਆਂ। ਚੰਗੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼
ਕੀਤੇ ਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਦਿੱਤੇ ਜਿਸ ਨਿਸ਼ਾ।
ਆਖੀ ਦਿਲਿਆਰਖੀਆਂ ਨੇ ਹੋਰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ
ਲਈ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤੇ।
ਇਸ ਲਈ ਸਮੇਂ ਕਰਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਦਿਲਿਆਰਖੀਆਂ
ਦਿੱਤੇ ਉਦਾਸੀਆਂ ਲਈ ਵਿਚਾਰੀ ਦਿੱਤੇ ਹੋਂ। ਇਸ ਕਾਰਨ
ਦਿਲਿਆਰਖੀਆਂ ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਉੱਪਰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ
ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਇਆ ਵੀ ਵਿਚਾਰੀ ਦਿੱਤੇ।

Research Work & Evaluation

ਕੁੱਲ ਬੱਚੇ	ਜਾਜ਼ਰ ਬੱਚੇ	ਗੈਰ ਜਾਜ਼ਰ ਬੱਚੇ	ਅਮਰੁੱਧ ਬੋਲਦੇ ਵਾਲੇ	%
45	40	5	20	$\frac{20}{45} \times 100$ $= 44.4\%$

Topic _____

Date _____

13.

Interpretation of Research

	ਕੁੱਲ ਦੱਚ	ਗਲਿਰ ਦੱਚ	ਸਮਸੁੱਧ ਚੋਲਣ ਵਾਲੇ ਦੱਚ	%
1st Week	45	41	18	$\frac{18}{45} \times 100 = 40\%$
2nd Week	45	42	14	$\frac{14}{45} \times 100 = 31.1\%$
3rd Week	45	41	10	$\frac{10}{45} \times 100 = 22.3\%$
4th Week	45	43	06	$\frac{6}{45} \times 100 = 13.3\%$

Evershine

Suggestions

ਇੱਕ ਸੀਟੇ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਥਾਂਵਾਰ ਕਾਫੀ ਸਫਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ।
 ਤੇ ਹੁਣੇ ਸੁਧਾਰਾਂ ਲਈ ਮੈਂ ਕੁਝ ਸੁਝਾਅ ਦੇ
 ਸੀ ਜਾਂ।

1. ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਤੇ ਥਾਂਵਾਰ
 ਇਨਾਮ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

2. ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਕਮਨਸਮਤੀਏ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ
 ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

3. ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਉੱਤੇ
 ਸਕੂਲ ਸੈਂਟਰੀ ਵਿਗਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

Conclusion

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਂ ਇੱਕ ਸੀਨੇ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਮਾਣ
 -ਤਾ ਪੰਜਾਬੀ ਧੌਲਾ ਦੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤਿ ਤੇ ਖੋਜ ਕੀਤੀ। ਇਸ
 ਵਿੱਚ ਸਭੇ ਕਾਪਿਸ਼ਟਰ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੇ ਸੱਚੇ
 ਸਾਧਿਕਾਂ ਦੇ ਮੇਰੇ ਪੁਰ ਮਾਨਿਤ ਮਿਲਿਸ਼ਾ।
 ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਪੂਰੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਸਾਹਿਕਾ
 ਸਤੀਦਿਪੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ।
 ਮੇਰੇ ਸੱਚੇ ਦੀ ਇਹ ਪਿਸ਼ਾਨ ਰੱਖਾਗੀ ਕਿ
 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਪੂਰੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਾਈਡੇਸ ਮਿਲਦੀ ਹੋ
 ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਖਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸੁਧਾਰ ਹੋਵੇ।

Serial No.

Notes

Date

Action Research file Of Impure Writing Problem

Submitted by

NAME → MANDEEP KAUR

CLASS → B.ed

Roll → Seven

Submitted To

DR. Paramjeet Kaur Mangat

Serial No.

Date

Notes

INDEX

Serial No.

Notes

Date

INDEX

S No	CONTENT	Page No	Remarks
1)	Acknowledgement	01	
2)	Meaning And Definition, Types Of Action Research	2-3	
3)	Objectives	04	
4)	Identify Of the Problem	05	
5)	Specification Of the Problem	06	
6)	Causes	07	
7)	formulation Of Hypothesis	08	
8)	Action Research Design	9-12	
9)	Result	13	
10)	Suggestions	14	
11)	Conclusion	15	

Acknowledgement

ਮੈਂ ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਟੀਚਿੰਗ ਪ੍ਰੋਕਟਿਸ ਲਈ

ਜਿੱਥੇ ਕਿ ਮੈਂ

ਪੰਜਾਬੀ ਅਸੰਧ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਪਾਈ ਤੇ ਮੈਂ
ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ
ਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ
ਸਫਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਦਿਆਂ ਸਕੂਲ ਦੇ ਸਾਖੀ ਅਧਿਆਪਕ
ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਮਾਤਾ-
ਪਿਤਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਘਰੇਲੂ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਲਈ
ਮੈਂ ਸਭ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੀ ਹਾਂ।

ਪਿਤਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ
ਸਮਝਾਉਣ ਵਿੱਚ ਘਰੇਲੂ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੱਤਾ।

Action Research

Meaning →

ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਪਾਠਕ੍ਰਮ, ਅਧਿਆਪਕ ਵੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਯੂਜ਼ਾਮਨ ਦੇ ਰੂਪ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ Action Research ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ :- ਘੱਟੋ ਸਕੂਲ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ, ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ, ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਧੜਾਈ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੀਕ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ, ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਾ ਧੜਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ Action Research ਵੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਅੰਕਸ਼ਨ ਰਿਸਰਚ ਇੱਕ ਗਣਨੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਅਤੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਯਥਾਰਥਵਾਦੀ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਅੰਕਸ਼ਨ ਰਿਸਰਚ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਕਰ ਕੇ ਸਿੱਖਣ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਂਦੀ ਹੈ। ਯਾਨਿਸ਼, ਜੇਵੇਂ ਸਮੱਸਿਆ ਦੀ ਧੜਾਣ ਵੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਇਸ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਹੱਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਫਿਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਨਤੀਜੇ ਉਸਾਰੀਕਰਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਕਦਮ ਦੁਬਾਰਾ ਲਾਗੂ ਵੀਤੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

Definition (ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ)

According to the Layman's → ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਰਿਸਰਚ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਵਿਧੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਸਮੱਸਿਆ ਲਈ ਜਵਾਬ ਦੇਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਸਲਤਾ ਹੈ ਕਿ

ਰਸਮਰਸ ਦੀ ਥਾਂ ਸੰਖਤੀ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਧੀ ਜੋ ਅਧਿਆਪਕ ਦੀ ਤਰੀਕ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ।

According to Siva Blackwell ⇒ ਕਿਰਿਆਤਮਕ ਖੋਜ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾਲ ਹੈ ਜੋ ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਕੂਲ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਖੋਜੀਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

TYPES OF ACTION RESEARCH

① ਯਛਾਛਾਤਮਿਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ:- ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁਦਾਇ ਤਨਾਵਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਜਾਂ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

② ਸਾਹਿਤਾਗਤਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ:- ਇਸ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਕਾਰਜ ਵਿੱਚ ਜੋਜ਼ਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਾਰਜ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਘਟਨਾ ਤੇ ਜੋ ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

③ ਅਨੁਭਵਵਾਦੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ:- ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਵਿੱਚ ਕਲਾਵਾਂ ਐਥਰ ਅਨੁਭਵਾਂ ਦਾ ਲੇਖਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

④ ਯੁੱਗਮਤਾਤਮਿਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ:- ਇਸ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੀ ਕਿਰਿਆਤਮਕ ਖੋਜ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਸੀਲਿਕ ਖੋਜ ਦਾ ਯੁੱਗਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਸੰਬੰਧ ਕਿਸੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਉਪਯੋਗੀ ਯੁੱਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਯੁੱਗਮ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਯੁੱਗਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੇਵਲ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਸੋਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

Objectives (ਉਦੇਸ਼)

- 1) ਇੱਕ ਸਕੂਲ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧੁਨਿਆਵਾਂ ਵਾਂਗ ਦੇ ਭਾਗਾਂ ਦੀਆਂ ਕੰਮ ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨਾ।
- 2) ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਗਿਆਨਕ ਰਵੱਈਆਂ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨਾ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਹ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋਣਗੇ।
- 3) ਸਕੂਲ ਦੇ ਅਸਲ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਮਿਥਾਤਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਰਨਾ।
- 4) ਸਿੱਖਣ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਕੂਲ ਖੁਦਾਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾਉਣਾ।
- 5) ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਧੱਪਰ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਵਿੱਛਾ ਦੇ ਧੱਪਰ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣਾ।
- 6) ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਅਸਰਦਾਰ ਸੁੱਲ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ।
- 7) ਸਕੂਲ ਦੀ ਕੰਮਕਾਜੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨਾ।
- 8) ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧੁਨਿਆਵਾਂ ਸਕੂਲਤਾਂ ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ।
- 9) ਸਕੂਲ ਦੀ ਕਾਰਜ ਖੁਦਾਈ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਅਤੇ ਉਸ ਕਾਰਜ ਖੁਦਾਈ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਨਿਸ਼ਚਾਉਣ ਲਈ।
- 10) ਸਾਰੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ।
- 11) ਵਿਗਿਆਨਕ, ਗੈਰ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਤੇ ਅਗਾਯਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਲਈ।

STEPS Of ACTION RESEARCH

1) Identification Of The Problem

ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਛੇਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਚੰਗਾ ਵਿੱਚ ਅਸੁਖ ਸੁਖ ਲਿਖਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਅਤੇ ਸਮਾਧਾਨ —

(Introduction)

ਮੈਂ ਸਕੂਲੀ ਕੌਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਧਿਆਪਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੋਨੂੰ ਛੇਵੀਂ ਜਮਾਤ ਪੜ੍ਹਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਜਿਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਪੜ੍ਹਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਉਸ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਆਈਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮੈਂ ਇਹ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਚੁਣੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਛੇਵੀਂ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਚੰਗਾ ਅਸੁਖ ਸੁਖ ਲਿਖਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਕਾਫ਼ੀ ਹੌਲੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚ ਰੁਝਾਈ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਤੇ ਚੰਗਾ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਆਤਮਾਵਾਂ ਦਾ ਸੰਯੁਕਤ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਚੰਗਾ ਅਸੁਖ / ਗਲਤ ਸੁਖ ਲਿਖਦੇ ਹਨ।

2. * Specification Of the Problem

ਧੰਗਾਧੀ ਲਿਖਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਲੱਖਰਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬਨਾਵਟ ਤੇ ਸੁੱਧ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਉਚਿਤ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨਾ।
ਜਦੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਧੰਗਾਧੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਮਹੀ ਨਹੀਂ ਲਿਖਦੇ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਬਦਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਧੰਗਾਧੀ ਲਿਖਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਵਿੱਚ ਧੰਗਾਧੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਗਲਤ ਬਨਾਵਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਛੇਵੀਂ ਅਮਾਤ ਜੇਵੇਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਈ ਥੱਚ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧੰਗਾਧੀ ਦੇ ਸੁੱਧ ਰੂਪ ਨੂੰ ਲਿਖਣਾ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ।

ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ੀਕਰਨ ਕਰਨਾ। ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਬੇਤਰ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਵੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਸ ਨਾਲ ਸਮਾਂ, ਧੰਮਾ ਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਬੱਚਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਕਾਰਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਥਿਯਾਵਾਂ ਤੇ ਵੀ ਧੁਰਾ ਬੁਝਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਅਸੁੱਧ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਘਰੂਨ ਤੇ ਲਿਖਣ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

3. Writing the Probable Cause Of The Problem

CAUSES OF ACTION RESEARCH

S. No.	CAUSES	TOOLS
1).	ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪ੍ਰਤੀ ਰਚੀ ਨਾ ਹੋਣਾ	ਨਿਰੀਖਣ
2).	ਪਿਛਲੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬੀ ਲਿਖਣ ਵੇਲੇ ਪਿਆਨ ਨਾ ਦੇਣਾ।	ਨਿਰੀਖਣ
3).	ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਲਿਖਣ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਨਾ ਦੱਸਣਾ।	ਨਿਰੀਖਣ
4).	ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਜਾਂ ਗਿਆਨ ਦਾ ਨਾ ਪਤਾ ਹੋਣਾ।	ਸੰਪਰਕ ਗਾਹੀ
5).	ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦੀ ਕਮੀ।	ਨਿਰੀਖਣ
6).	ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਦਾ ਅਨਪੜ੍ਹ ਹੋਣਾ।	ਨਿਰੀਖਣ
7).	ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਨਾ ਹੋਣਾ।	ਨਿਰੀਖਣ
8).	ਚੰਗੇ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਨਾ ਹੋਣਾ।	ਨਿਰੀਖਣ
		

Formulation Of Hypothesis

ਧਰਿਕਲਪਨਾ ਦੀ ਰਚਨਾ ਵਿੱਚ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਕੁੱਲ ਹੱਲ ਕਰ ਕੇ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਨਜਿੱਠਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਧਰਿਕਲਪਨਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਮੰਤਾਵੀ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਯੁੱਗਮਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਖਣਾ ਤੇ ਧਰੁਨਾ ਸਿਖਾਵਾਂਗੀ।

① ਅੱਥੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਲਈ ਚਲਾਕੀਵਾਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਾਂਗੀ।

② ਮੈਂ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਸ਼ੁੱਧ ਸਪੱਸ਼ਟ ਲਿਖਣ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ

3) ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਾਂਗੀ।

ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨੂੰ ਸੁਰ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਵਾਂਗੀ।

4) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਡਿਕਟੇਸ਼ਨ ਟੈਸਟ ਅਤੇ ਥੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁੱਧ ਨਵੇਂ-

5) ਨਵੇਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਿੱਖਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਾਂਗੀ।

ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਨਿਰਲੇਪਤ ਅਧਿਆਪਕ ਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ

6) ਜਾਵੇਗੀ।

ਜੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਲਿਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ

7) ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਰਣਨੀਤੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਾਧਿਅਮਾਂ ਨੂੰ ਧੋਖਿਆਂ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਧਾਰੇ ਜਾਵਾਂਗੀ

8) ਨਿੱਤਰੀ ਜਾਵੇਗੀ।

9) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਲਗਾਤਾਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ACTION RESEARCH Design

1) Identify an
Issue Questions

5) Collect, Organize
And Represent

2) form an
Hypothesis

6) Analyze the data
Look of Pattern
or Trends

3) Check existing
research on this
Issue

7) Summarize the
finding report
the Conclusion

4) Identify Multiple
data Sources

8) Plan next Step
Action/or further
research

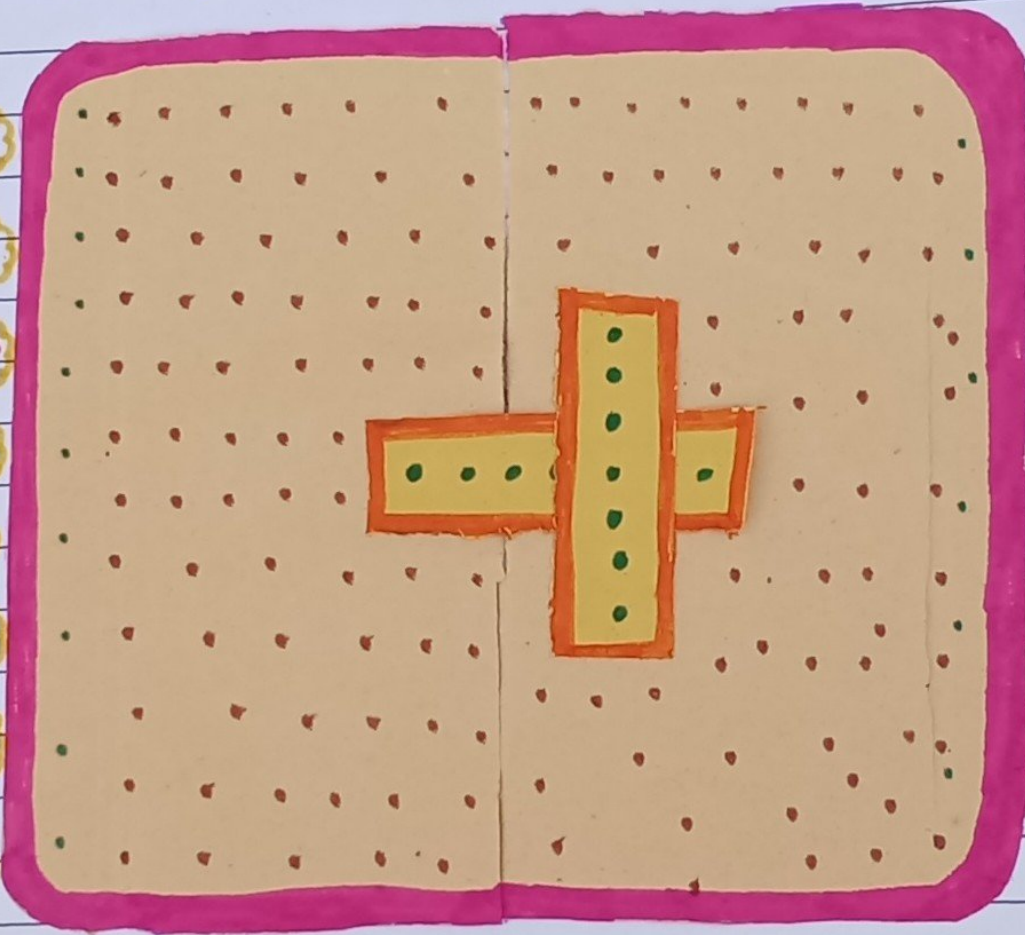
Serial No.

9.

Notes

Date

Action Plan (ਪਾਗਲਾ ਹਟਤਾ)

Action Plan

(ਪਾਹਲਾ ਹਫ਼ਤਾ)

- 1) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਲਿਖਣ ਦੀ ਮਹੀ ਮਹੱਤਵ ਦੱਸਿਆ।
- 2) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਵਾਈ।
- 3) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਲਿਖਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਵਾਇਆ।
- 4) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਖੀ ਸ਼ਬਦ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕਰਵਾਏ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਲਿਖ ਸਕਣ।
- 5) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਲਾਮ ਵਿੱਚ ਪਾਠ ਪੜ੍ਹਾ ਕੇ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਵਾਕਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ ਮੈਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ੁੱਧ ਲਿਖਣ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਦੱਸੇ,
 ਜੋ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ:- ਮੀਂਹ, ਕਣਕ,
 ਕੁਹਾਈ, ਚੁੱਧ, ਸਾਹਿਰ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਬਦ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ
 ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ ਹਨ।

ਅਸ਼ੁੱਧ ਸ਼ਬਦ

ਸ਼ਕਤਿ
 ਦਿਓ
 ਹੱਸਣਾ
 ਪਾਨੀ
 ਪੜ੍ਹਨਾ
 ਕਾਹਣ
 ਗਲਤ
 ਭੜਾਈ
 ਅਤਰਾਸ
 ਬੁਰਾਈ
 ਦੁਖੀਹਰ
 ਕਾਗਜ਼

ਸ਼ੁੱਧ ਸ਼ਬਦ

ਸ਼ਕਤੀ
 ਦਿਨ
 ਹੱਸਦਾ
 ਪਾਣੀ
 ਪੜ੍ਹਨਾ
 ਕਾਰਨ
 ਗਲਤ
 ਪੜ੍ਹਾਈ
 ਪੈਂਟਿੰਗਸ
 ਬੁਰਾਈ
 ਦੁਖਹਿਰ
 ਕਾਗਜ਼

Serial No.

10.

Notes

Date

ਦੁਜਾ

ਹਫਤਾ

ਵਿਰਮਾ

1) ਗਈ

2) ਵਿਰਮਾ

ਦੂਜਾ ਹਫ਼ਤਾ

- 1) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੇ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹਾਈਲਾਈਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
- 2) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਜਾਤਾ ਧਿਤਾ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਮੁੱਧ ਲਿਖਣ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਦੱਸਿਆ।
- 3) ਸਾਹਿਬਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗਲਤੀਆਂ ਸੁਧਾਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਸਮਝਾਏ ਗਏ।
- 4) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਵਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਤੋਂ ਵੇਖਿਆ।
- 5) ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਚੰਗਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ।
- 6) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁੱਧ ਲਿਖਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ।
- 7) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਆਪਣੀ ਜਾਂ ਬੋਲੀ ਦਾ ਗਿਆਨ ਸਮਝਾਇਆ।
- 8) ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦੀ ਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਅਧਿਆਪਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਅਸੁੱਧ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤੇ ਅਸੁੱਧ ਲਿਖਤਾਂ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਹੀ ਬਦਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

Serial No.

11

Date

Notes

ਤੀਜਾ ਹਫ਼ਤਾ

- ① ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ ਮੈਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਬੈਠ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ
 ਕਰਵਾਈਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ
 ਉਪਰਲੀ ਪੰਗਤੀ ਵਿੱਚ ਸੁੰਦਰ ਅੱਖਰ ਲਿਖੇ ਹਨ ਤੇ ਹੱਥਿਆਂ
 ਨੂੰ ਟਕਰਾ ਕਰਕੇ ਹੇਠਲੀ ਬਾਲੀ ਪੰਗਤੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ।
- ② ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਚੋਲ ਲਿਖਤ ਗਈ ਜਿਵੇਂ ਅਧਿਆਪਕ ਦੇ ਚੋਲਣ
 ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੁਣ ਕੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਨਾਸੋ- ਨਾਸੋ ਲਿਖਣ ਲਈ
 ਕਿਹਾ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਕੱਢ ਕੇ, ਠੀਕ ਲਿਖਣ
 ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ।

③ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ
 ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ।

④ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਮੈਮੀਨਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਰੱਖਿਆ।

⑤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਖੀਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਵਾਰ- ਵਾਰ

⑥ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ।

⑦ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦਾਂ, ਵਿਚਾਰ ਆਦਿ

⑧ ਸਵੇਰ ਦੀ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਚੋਲਣ ਨੂੰ ਕਿਹਾ

ਤੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਬੁੱਢ ਵਿਚਾਰ ਲਿਖ ਕੇ ਚੋਲਣ
 ਨੂੰ ਕਿਹਾ।

ਚੋਖਾ ਹਫ਼ਤਾ

ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ ਮੈਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਯੋਗਰਾਮ ਬਣਾਏ।
ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ
ਸੁਧਾਰ ਦੇਖਿਆ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਸ਼ਖ਼ਤ ਲਿਖਣ
ਵਿੱਚ ਮੁੱਖੀ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ ਲੱਗੀ ਸੀ।

ਹੋਰ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ —

ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ
ਨੂੰ ਧੁਰਾਣੇ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਤੇ ਰਸਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ
ਤਸਵੀਰਾਂ ਕੱਟਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਉੱਤੇ ਚਿੱਪਕਾਉਣ ਤੇ ਹੇਠਾਂ
ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਣ
ਲਈ ਕਿਹਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ
ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ।

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਵਿੱਚ ਲੇਖ ਰਚਨਾ ਦੇ ਸੁਝਾਵਲੇ ਕਰਵਾਏ।
ਅਜਿਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ
ਇਨਾਮ ਵੀ ਦਿੱਤੇ। ਸਾਧਿਕਾਂ ਨੂੰ ਫੀਡਬੈਕ ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ
ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਾਵਾਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ
ਤਬਦੀਲੀ ਆਈ। ਇਹਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ
ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਉੱਪਰ ਵੀ ਚੰਗਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ ਵੀ ਦਿਖਾਈ
ਦਿੱਤਾ।

Research

Work

Evaluation

ਕੋਲ ਬੱਚੇ	ਹਾਜ਼ਰ ਬੱਚੇ	ਗੈਰ ਹਾਜ਼ਰ ਬੱਚੇ	ਅਸੰਧ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ	%
45	40	5	20	$\frac{20}{45} \times 100$ = 44.4%

Serial No.

13

Notes

Date

Interpretation Of Result

ਪਹਿਲਾ ਹਫ਼ਤਾ	ਕੁੱਲ ਬੱਚੇ	ਹਾਜ਼ਰ ਬੱਚੇ	ਅਸੰਪੂਰਨ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ	%
	45	41	18	$\frac{18}{45} \times 100 = 40\%$
ਦੂਸਰਾ ਹਫ਼ਤਾ	ਕੁੱਲ ਬੱਚੇ	ਹਾਜ਼ਰ ਬੱਚੇ	ਅਸੰਪੂਰਨ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ	%
	45	42	14	$\frac{14}{45} \times 100 = 31.1\%$
ਤੀਸਰਾ ਹਫ਼ਤਾ	ਕੁੱਲ ਬੱਚੇ	ਹਾਜ਼ਰ ਬੱਚੇ	ਅਸੰਪੂਰਨ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ	%
	45	41	10	$\frac{10}{45} \times 100 = 22.3\%$
ਚੌਥਾ ਹਫ਼ਤਾ	ਕੁੱਲ ਬੱਚੇ	ਹਾਜ਼ਰ ਬੱਚੇ	ਅਸੰਪੂਰਨ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ	%
	45	43	6	$\frac{6}{45} \times 100 = 13.3\%$

Suggestions

ਇੱਕ ਸਹੀਦੇ ਦੀ ਚੋਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਫੀ ਸਫਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ। ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਸੁਧਾਰਾਂ ਲਈ ਮੈਂ ਕੁੱਝ ਸੁਝਾਅ ਦੇ ਰਹੀ ਹਾਂ।

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਤੋਂ

1) ਬਾਅਦ ਇਨਾਮ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚ ਰੁਚੀ ਵਧਾਉਣ ਲਈ

2) ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਨਿਵੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਹੀਣਤਾ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ

3) ਦੇ ਯਤਨ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਮੇਂ-2

4) ਉੱਤੇ ਸਕੂਲ ਸੰਬੰਧੀ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

Conclusion

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਛੇਵੀਂ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲਾਦਾਤਰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਸੰਪੂਰਨ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਤੇ ਖੋਜ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਮਾਧਿਅਮ ਵੱਲੋਂ ਮੈਨੂੰ ਧੁਰਾ ਮਹਿਸੂਸ ਮਿਲਿਆ।

ਮੇਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਧਰੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਾਰੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਮੈਂ ਅੱਗੇ ਵੀ ਇਹ ਧਿਆਨ ਰੱਖਾਂਗੀ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਧੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਾਈਡੈਂਸ ਮਿਲਦੀ ਰਹੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਧਿਅਮ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸੁਧਾਰ ਹੋਵੇ।

Action Research
File of
Impure Handwritting
Submitted by - Jashanpreet Kaur
Class - B.ed (IInd - Year)

Roll No - 34

Submitted to
Dr. Paramjeet Kaur
Mangat

INDEX

S. No.	CONTENT	Page No.	Remarks
1)	Acknowledgement	01	
2)	Meaning And Definition, Types.	2-3	
3)	Objectives	3-4	
4)	Identify of Problem.	5-6	
5)	Specification of the Problem	6-6	
6)	Causes	7	
7)	Formulation of Hypothesis	8	
8)	Action Research Design	9-12	
9)	Result	13	
10)	Suggestions.	14	
11)	Conclusion.	15	

Acknowledgment

ਮੈਂ ਜਸਰਜੀਤ ਕੌਰ ਟੀਚਿੰਗ ਪ੍ਰੋਵਿਡਿੰਗ ਲਈ "ਸਰਕਾਰੀ
ਮਿਡਲ ਸਕੂਲ ਗਏਧਰ ਰਾਈਆਂ" ਜਿੱਥੇ ਕਿ ਮੈਂ
ਪੰਜਾਬੀ ਅਕੈਡਮਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਪਾਈ ਹਾਂ।
ਮੈਂ ਇਸ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਅਨੇਕਾਂ
ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਦੁਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉੱਚ ਸਕੂਲਾਂ
ਵੀ ਖਾਤਮ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਦਿਆਂ ਸਕੂਲ ਦੇ ਸਾਰੀ
ਅਧਿਆਪਕਾਂ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ, ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਨੀ
ਦੇ ਮਤਾ-ਘਿਤਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ,
ਜਿਸ ਲਈ ਮੈਂ ਸਭ ਦਾ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ
ਕਰਦੀ ਹਾਂ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਛਾਪਣ
ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤਾ।

* * * *

ACTION RESEARCH

Meaning

ਵਿਗਿਆਨਕ ਢੰਗ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਅਜਿਹੀ ਵਿੱਚ ਸਥਾਤ ਤੇ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸਦੀ ਧਾਰਣਾ ਲਈ ਜਦੋਂ ਇਸਦਾ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਇਸਦਾ ਨਹੀਂ ਖੋਜੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਕਰਕੇ ਤਜਰਬੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਲੱਭਿਆ ਜਾਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਸਿਧਾਂਤ ਨਹੀਂ ਖੋਜੇ ਜਾਂਦੇ ਸਗੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਹੋ।

ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਢੰਗ ਦੀ ਖੋਜ ਲਈ ਵਧੀ ਸਥਾਤ ਤੇ ਧਰਿਵਰਤਨ ਲਿਆਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸਥਿਤ ਵਿੱਚ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਕ੍ਰਮ ਚੰਗੇ ਨਾਲ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਜਾਦਾ ਹੈ। 1960 ਈ. ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਅਕ ਖੋਜ ਦਾ ਆਰੰਭ ਹੋਇਆ।

Definations

According to the Grayman :- ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਵਿਧੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਸਮੱਸਿਆ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਵਲਸ਼ਰੂਪ ਦੀ ਖਾਸ ਸੰਘਣੀ ਨੂੰ ਮੰਭਾਲਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਧੀ ਜੋ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰ੍ਹੱਤ ਵਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸੰਗ ਵਰਦੀ ਹੈ।

According to the New :- ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੂਪਾਂ ਦੀ ਸੰਘਣੀ ਅਤੇ ਖੁਭਾਵ ਬਾਰੇ ਅਭਿਆਸਕ ਤੌਰ ਤੇ ਖੋਜ ਹੈ। ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਵਾਰਵਾਈ

ਇਹ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾ ਹੈ।

TYPES OF ACTION RESEARCH

1) ਪਛਾਣਾਤਮਿਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ :- ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੀ ਦੇ ਉਲਟਾ, ਉਲਟਾ ਦੇ ਵਰਤਾ ਜਾ ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

2) ਸਾਹਿਤਾਗਤਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ :- ਇਸ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਵਰਤਾ ਵਿੱਚ ਜਿਹਾ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵਰਤਾ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਹੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣੀਸ਼ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

3) ਅਨੁਵਾਦਿਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ :- ਇਸ ਢੰਗ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਵਿੱਚ ਕਲਾ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਅਨੁਵਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

4) ਸੁਯੋਗਾਤਮਿਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ :- ਇਸ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣੀਸ਼ ਖੋਜ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਢੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਢੰਗ ਦੀ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਵੈਰਿਅ ਖੋਜ ਦਾ ਸੁਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਮੰਤਵ ਕਿਸੇ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਉਪਯੋਗੀ ਢੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਵੀ ਖੋਜ ਦੇ ਮਿਥਾਤਾਂ ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦੇ ਸੁਯੋਗ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦਾ ਮਿਥਾਤ ਦਾ ਬਦਲਾਵ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸਦੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੇਵਲ ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਖੋਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

Objectives (ਉਦੇਸ਼)

- 1) ਇੱਕ ਸਕੂਲ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬਦਲਾਵੀ ਢੰਗਾਂ ਦੇ ਢੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਵ ਕਰਨਾ
- 2) ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣੀਸ਼ ਹੁਣੇਸ਼ੀਆਂ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨਾ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਹ ਕੰਮ ਲੈਣ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਕਾਰਾਂ

- ਦਾ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਲਈ ਬੰਨ੍ਹੀ ਹੋਈ ਹਨ।
- 3) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੀ ਰਵਾਇਤ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਅਤੇ ਹੱਲ ਕਰਨਾ।
  - 4) ਸਕੂਲ ਦੇ ਅਸਲ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਮਿਥਾਤਾ ਦਾ ਖੋਜ ਕਰਨਾ।
  - 5) ਮਿੱਥਣ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਕੂਲ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨੂੰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਬਣਾਉਣਾ।
  - 6) ਬਦਲਾਅ ਦੇ ਧੰਧਰੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਧੰਧਰੇ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ।
  - 7) ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੇ ਮੱਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ।
  - 8) ਸਕੂਲ ਦੀ ਕੰਮਕਾਰੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨਾ।
  - 9) ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ।
  - 10) ਮਾਸਟਰ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਕੁਸ਼ੀਵਾਦੀ ਅਤੇ ਸਥਿਰ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧੱਕਣਾ।
  - 11) ਸਾਡੇ ਹੈਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ।
  - 12) ਸਕੂਲ ਦੀ ਕਾਰਜ ਬੁਨਿਆਦੀ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਅਤੇ ਉਸ ਕਾਰਜ ਬੁਨਿਆਦੀ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਲਿਆਉਣ ਲਈ।
  - 13) ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਮਝਣ ਲਈ ਨਵੇਂ ਵਿਗਿਆਨਕ ਯੋਜਨਾ, ਸੰਕਲਪਾਂ ਅਤੇ ਮਿਥਾਤਾ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨਾ।
  - 14) ਵਿਗਿਆਨ, ਗੈਰ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਲਈ।

Steps of Action Research

1) Indentification of the Problem :-

ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਮੌਤੀ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ
ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਲਿਖਾਈ ਲਿਖਣ ਵਿੱਚ ਸਮੱਸਿਆ ਅਤੇ ਸਮਾਧਾਨ

Introduction

ਅਧਿਆਪਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਮੌਤੀ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਗਈ
ਹੈ। ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ
ਆਈਆਂ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਹੀ ਲਿਖਾਈ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ
ਸਹੀ ਉਚਾਰਨ ਨਾ ਹੋਣਾ, ਬੋਲਣ ਵਿੱਚ ਕਈ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ
ਫਿੱਕਰ ਆਉਂਦਾ। ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਕਾਰਨ ਉਹ
ਭੈ ਵਿੱਚ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ
ਮੌਤੀ ਜਮਾਤ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਗੰਦੀ ਲਿਖਾਈ ਲਿਖਣ
ਦੀ ਕਾਫੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ
ਸਹੀ ਲਿਖਾਈ ਜਾਂ ਸਹੀ ਲਿਖਾਈ ਲਿਖਣ ਦਾ
ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਉਹ ਗੰਦੀ
ਲਿਖਾਈ ਲਿਖਦੇ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਲਿਖਣ
ਕਾਰਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਬਣਾਵਟ ਸਹੀ ਰਹੀ
ਲਿਖਦੇ। ਅਤੇ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਸਹੀ ਲਿਖਦਾ ਹੈ

ਲਿਖਦੇ-ਲਿਖਦੇ ਗਾਇਤ ਲਿਖ ਲਿਖੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਬਦਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਕਾਰਨ ਦਾ ਲੋਕ ਅਤੇ ਸੂਚੀ ਦੇ ਲਿਖਣ ਕਾਰਨ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

2) Specification of the Problem :-

ਮੁੱਢਲੀ ਲਿਖਣ ਤੇ ਗਾਇਤ ਲਿਖਣ ਵਿੱਚ ਨਾ ਲਿਖਣ ਤੇ ਅੱਖਰਾਂ ਦੇ ਆਕਾਰ ਵਿੱਚ ਭਿੰਨਤਾ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

ਸੋਫੀ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਈ ਬੱਚੇ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਲਿਖਣ ਨਾ ਲਿਖਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ।

ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨਾ। ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸੀਮਾਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਮਾਂ, ਥੋੜ੍ਹਾ ਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਬੱਝਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਕਾਰਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੇ ਵੀ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੁਰੀਤੀ ਤੇ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਕਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਲਿਖਣੀ ਸਾਫ਼ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਧਿਆਪਕ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਲੇਖ ਕੱਟ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਤੇ ਉਹ ਬੱਚਾ ਬਾਕੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਮੁੱਢਲੀ ਲਿਖਣ ਦੇ ਨਾਲ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਬਣਾਵਟ ਸਹੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਅੱਖਰਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਆਕਾਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

Causes of Action Research

S. No	Causes	Tools
(1)	ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਘੜਾਈ ਝੁੱਟੀ ਹੁੰਦੀ ਨਾ ਹੋਵੇ।	ਨਿਰੀਖਣ
(2)	ਪਿਛਲੇ ਅਧਿਐਸ਼ਯਕ ਦੁਆਰਾ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਲਿਖਾਈ ਤੇ ਪਿਯਾਰ ਨਾ ਦੇਣਾ।	ਨਿਰੀਖਣ
(3)	ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਲਿਖਾਈ ਲਿਖਣ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਬਾਰੇ ਨਾ ਦੱਸਣਾ।	ਨਿਰੀਖਣ
(4)	ਬੇਰੁਤਾ ਵਿੱਚ ਕਮੀ।	ਨਿਰੀਖਣ
(5)	ਸਾਡਾ-ਪਿਤਾ ਦਾ ਇਸ ਝੁੱਟੀ ਜਾਰੂਕ ਨਾ ਹੋਣਾ।	ਨਿਰੀਖਣ
(6)	ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਲਿਖਣ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਕਮੀ।	ਨਿਰੀਖਣ
(7)	ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਬਲਾਵਟ ਬਾਰੇ ਨਾ ਦੱਸਣਾ।	ਨਿਰੀਖਣ

FORMULATION OF Hypothesis

ਪਰਿਵਲਯਨ ਦੀ ਰਚਨਾ ਵਿੱਚ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਕੁਝ ਹੱਲ ਕਰ ਕੇ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਰਿਵਲਯਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵੀ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੋਜਗਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

- 1) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਕੇ ਲਿਖਣਾ ਸੁਆਹੀ।
- 2) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਡਿਕਟੇਸ਼ਨ ਪੜ੍ਹ ਲੈ ਕੇ ਸੁੰਦਰ ਲਿਖਾਈ ਲਿਖਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਾਂਗੀ।
- 3) ਸਾਰੇ ਵੱਲੋਂ ਵਿਲੱਖਣ ਅਧਿਐਸ਼ਕ ਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
- 4) ਮੇਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਚੰਜਾਬੀ ਧੋਰਾਂ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਹਾਂਗੀ।
- 5) ਮੇਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਲੇਖ ਲਿਖਣ ਸੁਭਾਸ਼ਾਂ ਕਰਵਾ ਕੇ ਲਿਖਾਈ ਸੁਧਾਰਨ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਨਾਮ ਦੇਵਾਂਗੀ।
- 6) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਖ਼ਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਲਗਾਤਾਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- 7) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਬੈਰਠ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤਾ।

* * * *

Action Research Design

1) Identify an issue question.

2) Form an hypothesis.

3. Check existing research on this issue.

4) Identify multiple data sources.

5) Collect, organize and represent.

6) Analyze the data look of Pattern or trends.

7) Summarize the finding report the Conclusions.

8) Plan next step-action and or further research.

ਪਹਿਲਾ ਹਫ਼ਤਾ

2) **ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ** ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਲਿਖਾਈ ਬੜੀ ਜ਼ਾਗਰੂਕ ਕਰਨਾ।

ਕੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਵਾਇਆ।

3) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਲਿਖਾਈ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੱਸਣਾ।

4) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਅਭਿਆਸ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧ ਲਿਖਾਈ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਇਆ।

5) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਸਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੁਥਰਾ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਵਾਇਆ।

6) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਣ ਅਭਿਆਸ ਜ਼ਿੰਮਾ ਦਾ ਕਰਵਾਇਆ।

7) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਓਰੀਜ਼ਾਂ ਵਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਓਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਲਿਖਾਈ ਸ਼ੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

* * * *

ਦੁਸ਼ਾ ਹਫ਼ਤਾ

- 1) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ।
- 2) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਿਲ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਹੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ।
- 3) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਤੋਂ ਹੋਰ ਕਲਾਸ ਲਗਾਈ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁੰਦਰ ਲਿਖਾਈ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
- 4) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਲਿਖਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ।
- 5) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਾਂ ਬੋਲੀ ਸੁੱਧ ਲਿਖਣ ਬਾਰੇ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
- 6) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਘਰਾਣੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਾਰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਧੌਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।

*****

ਤੀਜਾ ਹਫ਼ਤਾ

- 1) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਭੈਰਵ ਲਿਖਾਈ ਲਿਖਣ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਗਨਾ / ਰੁਚੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।
- 2) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਤੇ ਭੈਰਵ ਲਿਖਾਈ ਲਈ ਸੈਮੀਨਾਰ ਲਗਵਾਏ ਗਏ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੇ ਅੰਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਬਣਵਟਾਂ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ।
- 3) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਅਤਿਅਮ ਕਰਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ।
- 4) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬੈਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
- 5) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਬੈਰਿਤ ਵਿੱਚ ਮੁਧਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਬੈਰਿਤ ਕੇ ਆਪਣੀ ਕਲੀਫ਼ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਣ। ਅਤੇ ਭੈਰਵ ਲਿਖਾਈ ਕਰ ਸਕਣ।

* * * *

ਚੰਬਾ ਹਫਤਾ

ਇਸ ਹਫਤੇ ਮੈਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਚੰਗਾਗਮ
ਬਰਵਾਏ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ
ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧੀ ਸੁਧਾਰ, ਦਿਖਾਵਾਂ। ਅਤੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਬਨਾਵਟ ਵਿੱਚ ਵਾਧੀ ਸੁਧਾਰ
ਹੋਇਆਂ।

ਹੋਰ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ :-

ਇਸ ਹਫਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ
ਨੂੰ ਮੇਰਾ ਲਿਖਾਈ ਮਹਾਬਲੇ ਬਰਵਾਏ ਗਏ ਜਿਸ ਵਿੱਚ
ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਵੱਧ-ਚੜ੍ਹ ਵੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਵਿੱਚ ਵਾਧੀ ਬਦਲਾਅ ਆਏ। ਅਤੇ ਲਿਖਾਈ ਵਿੱਚ
ਵਾਧੀ ਸੁਧਾਰ ਹੋਇਆਂ। ਇਸ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ
ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਚੰਗੀ ਕਾਰਜਗੰਜਾਗੀ ਦਿਖਾਈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ੇਡਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਨਾਮ ਵੰਡੇ ਗਏ।
ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਹੋਰ ਵੀ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਹੋਏ।
ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ
ਵਿੱਚ ਵਾਧੀ ਤਬਦੀਲੀ ਆਈ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਜਿਸ
ਕਾਰਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਉੱਪਰ ਵੀ ਚੰਗਾ
ਬਰਾਵਟ ਆਇਆਂ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਮੇਰਾ ਲਿਖਾਈ ਕਾਰਨ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੁਧਾਰ ਆਇਆਂ। ਅਤੇ
ਚੰਗੇ ਅੰਕ ਬਾਧਤ ਕੀਤੇ।

Research

Work

Evaluation

કોલ કોર્સ	ગણતર કોર્સ	ઘોર ગણતર કોર્સ	અસંપૂર્ણ સિદ્ધાંતો દ્વારા	%
45	40	5	20	$\frac{20}{45} \times 100$ $= 44.4\%$

Interpretation OF Result

	ਕੁੱਲ ਬੱਚੇ	ਹਾਜ਼ਿਰ ਬੱਚੇ	ਅਸੰਪੂਰਨ ਲਿਖਾਈ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ	%
1st week	45	41	18	$\frac{18}{45} \times 100 = 40\%$
2nd week	45	42	14	$\frac{14}{45} \times 100 = 31.1\%$
3rd week	45	41	10	$\frac{10}{45} \times 100 = 22.3\%$
4th week	45	43	06	$\frac{6}{45} \times 100 = 13.3\%$

Suggestions

ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਖੋਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਫੀ ਸਫਲਤਾ ਵਾਪਰ
ਉਈ। ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਸੁਧਾਰਾਂ ਲਈ ਮੈਂ ਕੁਝ ਸੁਝਾਅ
ਦੇ ਕੀਤੇ ਹਾਂ।

- 1) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਭੋਗਰਾਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਤੋਂ
ਬਾਅਦ ਇਲਾਮ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।
- 2) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸੈਰ ਸਿਖਾਈ ਵਿੱਚ ਰੁਚੀ ਵਧਾਉਣ
ਲਈ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਅਲੱਗ-2 ਵਿਧੀਆਂ ਦੀ
ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
- 3) ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਹੀਣਤਾ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦੇ
ਯਤਨ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।
- 4) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ
ਉੱਤੇ ਸਕੂਲ ਸੰਬੰਧੀ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ
ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

* * * *

Conclusion

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਸੱਤਵੀਂ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ
ਜ਼ਿਮਾਦਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਸੁੱਧ ਲਿਖਾਈ ਲਿਖਣ ਦੀ
ਸਮੱਸਿਆ ਤੇ ਖੋਜ ਕੀਤੀ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ
ਅਧਿਆਪਕ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮੇਰੇ
ਪੂਰਾ ਸਹਿਯੋਗ ਮਿਲਿਆ।

ਮਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਪੂਰੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ
ਸਾਰੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ।
ਮੈਂ ਯਕੀਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਧਿਆਨ ਰੱਖਾਂਗੀ ਕਿ
ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਾਈਡੈਂਸ ਮਿਲਦੀ
ਰਹੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਰ
ਸੁਧਾਰ ਹੋਵੇ।

* * * *